

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Θρησκευτικά
Ανακαλύπτουμε εικόνες,
πρόσωπα και ιστορίες

Μαρία Γαλανοπούλου
Γεωργία Δεφίγγου

Γ' Δημοτικού

Θρησκευτικά Γ' Δημοτικού

Ο ΚΟΣΜΟΣ ΤΗΣ ΘΡΗΣΚΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΠΙΣΤΗΣ

Ανακαλύπτουμε εικόνες, πρόσωπα και ιστορίες

Βιβλίο μαθητή

ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΠΡΟΣΑΡΜΟΣΜΕΝΗΣ ΕΚΔΟΣΗΣ

Προσαρμογή Υλικού

Μαρία Γαλανοπούλου
Ειδική Παιδαγωγός Phd

Γεωργία Δεφίγγου
Ειδική Παιδαγωγός Phd

Εικονογράφηση

Omega Technology

Φιλολογική Επιμέλεια

Ειρήνη Λεονάρδου

Πράξη έργου	<p>«Ανάπτυξη προσβάσιμου υλικού για μαθητές/-ήτριες με νοητική αναπηρία για την Γ' Δημοτικού»</p> <p>της Πράξης</p> <p>«ΚΑΘΟΛΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΥ ΨΗΦΙΑΚΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ – ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΠΡΑΞΗ»</p> <p>Υποέργο 2</p> <p>ΤΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ 2014-2020»</p>
-------------	---

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Θρησκευτικά Γ' Δημοτικού

Ο ΚΟΣΜΟΣ ΤΗΣ ΘΡΗΣΚΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΠΙΣΤΗΣ
Ανακαλύπτουμε εικόνες, πρόσωπα και ιστορίες

Βιβλίο μαθητή

Προσαρμοσμένη έκδοση

για την ενίσχυση της προσβασιμότητας
με τη μέθοδο
easy to read-κείμενο για όλους

Μαρία Γαλανπούλου
Γεωργία Δεφίγγου

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Ζούμε μαζί

2. Χριστιανικές γιορτές:
μέρες γεμάτες χαρά και νόημα

3. Κυριακή
Μια σημαντική ημέρα της εβδομάδας

4. Τα Χριστούγεννα
Ο Θεός γίνεται άνθρωπος

5. Τα παιδιά
Η χαρά και η ελπίδα του κόσμου

6. Ιησούς Χριστός,
ο Σωτήρας του κόσμου

7. «Χριστός Ανέστη»
Γιορτάζοντας το Πάσχα

8. Ο κόσμος μας, ένα στολίδι

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Γεια σου

(σου άφησα χώρο για το όνομά σου)

Εσύ κι εγώ μαζί, θα αρχίσουμε το καινούριο μάθημα της Τρίτης τάξης: τα Θρησκευτικά. Ένα ταξίδι στον κόσμο της ορθόδοξης χριστιανικής παράδοσης με οδηγό τις εικόνες, τις περιγραφές, τα πρόσωπα και τις ιστορίες που θα βρεις στις σελίδες μου. Οι δημιουργικές δραστηριότητες που θα κάνεις στην τάξη με την καθοδήγηση του δασκάλου ή της δασκάλας σου, ελπίζω να σου δώσουν την ευκαιρία να κατανοήσεις πόσο σημαντικό είναι να ζούμε όλοι μαζί στον όμορφο κόσμο που μας χάρισε ο Θεός.

Καλό μας ξεκίνημα!

Ζούμε μαζί

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ 1

Μέσα στην κοινωνία
ζούμε με την οικογένεια
με τους φίλους
και τους συμμαθητές μας.
Μοιράζεσαι τις χαρές,
τις λύπες και τα προβλήματά σου.
Είναι σημαντικό να νοιαζόμαστε
ο ένας για τον άλλον.
Να δείχνουμε στους άλλους
την αγάπη και τον σεβασμό μας.
Να μην κάνουμε διακρίσεις
όσα προβλήματα και συγκρούσεις
αντιμετωπίζουμε.

Τι σημαίνει η λέξη;

σύγκρουση → αναθεώρηση

Γκρεμίζοντας τους τοίχους

Μια φορά και έναν καιρό

ήταν ένας γίγαντας.

Είχε ένα ωραίο σπίτι

με υπέροχο κήπο.

Στον κήπο υπήρχαν

πολλά δέντρα

με γλυκούς καρπούς.

Υπήρχαν λουλούδια

με μυρωδάτα αρώματα

και υπέροχα χρώματα.

Όταν ο γίγαντας έλειπε

τα παιδιά χαίρονταν πολύ

και έπαιζαν στον κήπο του.

Ξαφνικά, ένα απόγευμα,
μετά από πολύ καιρό
ο γίγαντας γύρισε.
Είδε τα παιδιά μέσα
στον αγαπημένο του κήπο
και θύμωσε πάρα πολύ.
Κουνούσε τα χέρια του
δυνατά και φώναζε:
«Φύγετε από δω!
Ο κήπος είναι δικός μου !
Μόνο δικός μου»!
Τα παιδιά τρόμαξαν πολύ
και έφυγαν.

Ο γίγαντας έχτισε
έναν τεράστιο τοίχο
γύρω από τον κήπο του
και κρέμασε μια επιγραφή
στη πόρτα που έλεγε:
«Οι **παραβάτες** θα τιμωρούνται».

Έτσι τα παιδιά δεν μπορούσαν
να παίξουν πια εκεί.

Ο καιρός περνούσε.

Ήρθε ο χειμώνας
και έριξε χιόνι.

Ο γίγαντας είχε για παρέα
μόνο τον βοριά και το χαλάζι.

Τι σημαίνει η λέξη;

παραβάτης → αυτός που δεν ακούει έναν κανόνα

Ο καιρός περνούσε
και ήρθε η άνοιξη.
Όλα τα δέντρα άνθισαν
και μοσχοβολούσαν.
Στον κήπο του γίγαντα
κανένα δέντρο
δεν έβγαζε λουλούδια.
Κανένα πουλάκι δεν έχτιζε
εκεί τη φωλιά του.
Μόνο χιόνι και παγωνιά.
Πέρασε η άνοιξη,
ήρθε το καλοκαίρι.

Ο γίγαντας κοιτούσε συνέχεια

από το παράθυρό του.

Έβλεπε τον κήπο του

ξερό και παγωμένο.

Το ίδιο ένιωθε και η καρδιά του.

Μόνη του συντροφιά

είχε τη λύπη και τη μοναξιά.

Ήταν έτσι για πολύ καιρό

κλεισμένος στο ψηλό του σπίτι.

Δεν περίμενε πια τίποτα.

Ξαφνικά ένα πρωί άκουσε

ένα πουλί να κελαηδεί.

Έτρεξε έκπληκτος στο παράθυρο.

να δει από πού ερχόταν

αυτό το γλυκό κελάηδισμα.

Και τι να δει;

Τα παιδιά είχαν μπει μέσα

από ένα μικρό άνοιγμα στον τοίχο.

Κάθονταν στα κλαδιά των δέντρων.

Σε κάθε δέντρο που έβλεπε
υπήρχε και ένα μικρό παιδί.
Τα δέντρα χαίρονταν τόσο πολύ
που είχαν μαζί τους
πάλι τα παιδιά που άνθισαν.
Τα πουλιά πετούσαν εδώ κι εκεί
και κελαηδούσαν ενθουσιασμένα.
Τα λουλούδια φύτρωσαν.
Τότε ο γίγαντας γεμάτος χαρά
έτρεξε στον κήπο του
και φώναζε:
«Μα τι εγλωιστής που ήμουν!
Ο κήπος ανήκει και στα παιδιά!
Χωρίς αυτά δεν υπάρχει ζωή,
δεν υπάρχουν λουλούδια,
δεν υπάρχει χαρά».
Λέγοντας αυτά,
άνοιξε τα χέρια του
και αγκάλιασε τα παιδιά.

Εκείνη την ημέρα
ο γίγαντας γκρέμισε τον τοίχο
και από τότε
έπαιζε μαζί με τα παιδιά
πιο όμορφα παιχνίδια
που υπήρχαν στον κόσμο.

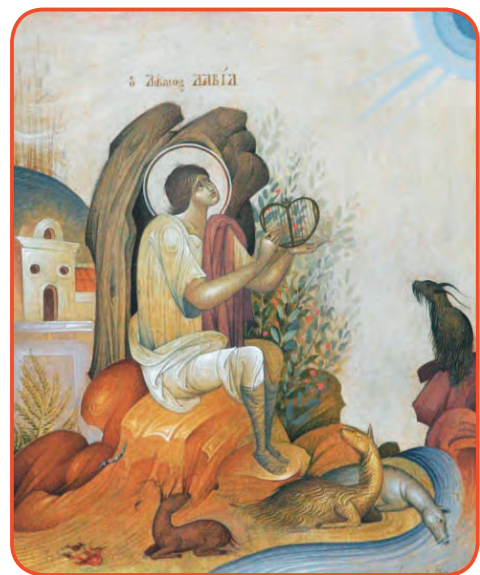
ΙΔΕΕΣ ΓΙΑ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

- 1) Άκου και τραγούδησε
και εσύ το τραγούδι:
Αν όλα τα παιδιά της γης.
- 2) Ζωγραφίσε ή
φτιάξε ένα κολάζ
σχετικά με το τραγούδι
που άκουσες
και το κείμενο
που διάβασες.

Δαβίδ και Σαούλ

Μέσα στα μεγάλα
πλατάνια του βασιλιά
δεν ακουγόταν κανένας θόρυβος.
Κανείς δε γελούσε.
Κανείς δε μιλούσε.
Φοβούνταν τον βασιλιά.
Τον τυραννούσαν άσχημες
σκέψεις και στεναχώρια.
Είχε χάσει τον ύπνο του.
Οι υπηρέτες του σκέφτηκαν
να βρουν έναν άνθρωπο
να τραγουδάει με την άρπα του
και να ηρεμεί τον βασιλιά.
Αυτός ο άνθρωπος
ήταν ο Δαβίδ.
Ένα όμορφο
και ευγενικό τσοπανόπουλο.

Ο Δαβίδ ζούσε στη Βηθλεέμ.

Ο Σαούλ συμπάθησε

αμέσως τον Δαβίδ.

Αποφάσισε

να τον κρατήσει στο παλάτι.

Όταν ο Σαούλ ήταν θλιμμένος

ο Δαβίδ έπαιρνε

την άρπα του και τραγουδούσε.

Τα τραγούδια του

ήταν απλά και τρυφερά.

Μιλούσαν για τον Θεό

και τις ομορφιές της φύσης.

Ο Σαούλ **γαλήνευε**.

Έτσι, ο βασιλιάς τον αγάπησε

και ο γιος του Ιωανάθαν

τον είχε σαν αδερφό του.

(Βας Α΄16, 14-23)

Τι σημαίνει η λέξη;

γαληνεύω → ηρεμώ

Πέρασε πολύς καιρός.

Ο Δαβίδ έγινε αγαπητός

σε όλους.

Εκτός από τα πολλά του **χαρίσματα**

είχε και γενναία καρδιά.

Μια μέρα οι Φιλιισταίοι,

ένας γειτονικός λαός,

ήρθαν εναντίον

των Ιουδαίων.

Ανάμεσά τους ήταν

ένας γίγαντας, ο Γολιάθ.

Ο Γολιάθ

κορόιδευε και καλούσε

όποιον Ιουδαίο είχε θάρρος

να μονομαχήσει μαζί του.

Τι σημαίνει η λέξη;

χαρίσματα → πλεονεκτήματα

Έλεγε πως
όποιος από τους 2 νικούσε
θα ήταν νικητής
και ο στρατός του.
Κανένας όμως δεν τολμούσε
να μονομαχήσει μαζί του.
Όλοι οι Ιουδαίοι τον φοβούνταν.
Τότε, ο Δαβίδ ήρθε
στο στρατόπεδο των Ιουδαίων.
Έφερε τροφές στα αδέρφια του
που πολεμούσαν.
Είδε και άκουσε
τον φοβερό Γολιάθ.
Πήγε στον βασιλιά Σαούλ.
Του ζήτησε την άδεια
να μονομαχήσει με τον Γολιάθ.
Ο βασιλιάς του το επέτρεψε.
Ο Δαβίδ πήρε μόνο τη σφεντόνα του
και την πίστη του στον Θεό.

Ο Γολιάθ όταν τον είδε
γέλασε και του είπε:
«Για σκύλο με πέρασες
και βγήκες με τη σφεντόνα σου;»
Ο Δαβίδ δε φοβήθηκε.
Προχώρησε λίγο.
Έριξε μια πέτρα
με τη σφεντόνα του.
Ξάπλωσε κάτω τον Γολιάθ
και τον **κατατρόπωσε**.

Οι Ιουδαίοι όρμησαν εναντίον
των φοβισμένων Φιλισταίων
και τους νίκησαν.
Ο βασιλιάς Σαούλ
έκανε τον Δαβίδ
αρχηγό του στρατού.

Τι σημαίνει η λέξη;

κατατροπώνω → νικάω

Από τότε ο Δαβίδ έγινε
για όλη τη χώρα το σύμβολο
της λεβεντιάς και της ομορφιάς.
Οι κοπέλες τραγουδούσαν
στα πανηγύρια:
«Ο Σαούλ νίκησε χιλιάδες
μα ο Δαβίδ νίκησε ακόμα πιο πολλούς».
Ο Σαούλ ζήλεψε.
Ανησύχησε και φοβήθηκε
ότι ο Δαβίδ
θα του πάρει τον θρόνο.
Η ανησυχία του μεγάλωνε και
στο τέλος έγινε μίσος.
Ο Δαβίδ δεν υποπτευόταν τίποτα.
Συνέχισε να δουλεύει
για τον βασιλιά.
Ένα πρωί έπαιζε την άρπα του
και τραγουδούσε.

Ο Σαούλ έριξε το δόρυ του

κατά πάνω του.

Παραλίγο να τον σκοτώσει.

Τι σημαίνει η λέξη;

δόρυ → όπλο που χρησιμοποιούσαν τα αρχαία χρόνια

ΙΔΕΕΣ ΓΙΑ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1) Θυμήσου μια διαφωνία που είχες

με κάποιον συμμαθητή σου.

✓ Πώς αντέδρασες;

✓ Τι ένιωσες;

✓ Τι σκέφτηκες να κάνεις;

✓ Πώς έλυσες το πρόβλημα;

Συμπλήρωσε τον παρακάτω πίνακα:

Γράψε μια διαφωνία που είχες

με κάποιον συμμαθητή σου.

.....

.....

.....

.....

Τι έκανες;

.....
.....

Τι ένιωσες;

.....
.....

Τι σκέφτεσαι να κάνεις;

.....
.....

Πως έλυσες το πρόβλημα;

.....
.....

2) Γράψε τα συναισθήματα

των ηρώων της παραπάνω ιστορίας.

Τι συναισθήματα είχε ο Σαούλ;

.....

Τι συναισθήματα είχε ο Δαβίδ;

.....

Τι συναισθήματα είχε ο Ιωανάθαν;

.....

Τι συναισθήματα είχαν οι Φιλισταίοι;

.....

Τι συναισθήματα είχαν οι Ιουδαίοι;

.....

Ένας πατέρας γεμάτος αγάπη:

η παραβολή του ασώτου

ή η παραβολή του σπλαχνικού πατέρα

Ένας πατέρας είχε 2 γιους.

Τους καμάρωνε.

Είχε πλούσιους κάμπους

και περιβόλια.

Είχε πολλά κοπάδια.

Τις δουλειές του σπιτιού

τις έκαναν οι δούλοι.

Η οικογένειά του τα είχε όλα.

Δεν τους έλειπε τίποτα.

Μια μέρα το μικρότερο παιδί

παρουσιάστηκε στον πατέρα.

Τι σημαίνει η λέξη;

άσωτος → αυτός που κάνει υπερβολές

σπλαχνικός → αυτός που εκδηλώνει συναισθήματα για κάποιον

Του είπε «Θέλω να μου δώσεις

από την περιουσία σου

το δικό μου μερίδιο».

Ο πατέρας ξαφνιάστηκε.

Προσπάθησε να

του αλλάξει γνώμη:

«Τι σου λείπει παιδί μου;

Τι δεν σου προσφέρω»;

Ο γιος του επέμενε πολύ.

Είχε πάρει την απόφασή του.

Το πατρικό του σπίτι

έμοιαζε με φυλακή.

Είχε γνωρίσει

άλλες συντροφίες.

Με αυτές θα έφευγε μακριά.

Εκεί δεν θα μπορούσε

να τον ελέγξει ο πατέρας του.

Οι φίλοι του μιλούσαν ωραία

για τα όμορφα πράγματα

των μακρινών τόπων.

Ο πατέρας του

δεν μπόρεσε να τον πείσει.

Αν και στεναχωρήθηκε,

του έδωσε το μερίδιό του.

Εκείνος πούλησε ότι του άνηκε.

Πήρε τα χρήματα

και έφυγε βιαστικά.

Δεν αποχαιρέτησε κανέναν.

Στις πολιτείες που πήγε

έζησε σπάταλα.

Παρασύρθηκε από κάθε

τιμιότητα και αρετή.

Ένα πρωί συνήλθε

από το μεθύσι του.

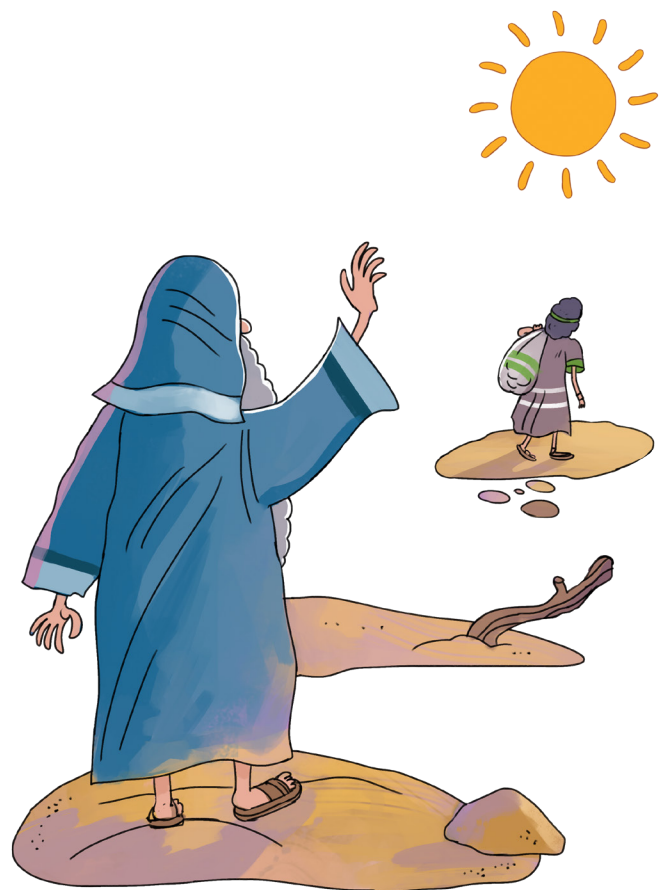
Ανακάλυψε πως είχε ξοδέψει

όλη του την περιουσία.

Κανείς δεν τον εμπιστευόταν.

Κανείς δεν τον ήθελε

για φίλο.

Ο καιρός περνούσε.
Έβοσκε γουρούνια και
έτρωγε από την τροφή τους.
Τότε σκέφτηκε τον πατέρα
και το σπίτι του.

«Μακάρι να γύριζα πίσω»
σκεφτόταν.

«Να παρακαλέσω
τον πατέρα μου
να με συγχωρήσει.

«Να μη με δεχτεί σα παιδί του
αλλά σαν υπηρέτη του.

Δεν είμαι άξιος

να λέγομαι γιος του».

Έτρεξε πίσω στο σπίτι του
πολύ γρήγορα.

Είδε τον πατέρα του

από μακριά.

Στεκόταν σε έναν λόφο

και κοίταζε τον δρόμο.
Περίμενε το χαμένο του παιδί.
Ο γιος του έτρεξε κοντά του.
Έπεσε στα πόδια του
και του είπε:
«Πατέρα μου **αμάρτησα**.
Μετανιώνω.
Πάρε με για δούλο σου».
Ο πατέρας τον έσφιξε
στην αγκαλιά του και έκλαιγε.
Φώναξε τους υπηρέτες του
και τους διέταξε.
Βγάλτε του
τα κουρελιασμένα ρούχα.
Λούστε τον.
Φορέστε του καθαρά
ολόασπρα ρούχα.

Τι σημαίνει η λέξη;

αμαρτάνω → κάνω το κακό

Δώστε του το δαχτυλίδι μου

να το φορέσει στο χέρι του.

Δώστε του σανδάλια

να τα φορέσει.

Σφάξτε το καλύτερο μοσχάρι

για να γιορτάσουμε.

Γιατί αυτό το παιδί μου

Ήταν σαν νεκρό

και αναστήθηκε.

Ήταν σαν χαμένο

και βρέθηκε.

Και ήρθε ξανά

η ευτυχία στο σπίτι.

Άρχισε λαμπρό πανηγύρι.

Έλειπε μόνο

ο μεγαλύτερος αδερφός.

Βρισκόταν στα χωράφια.

Γύρισε το βράδυ

και είδε το γλέντι.

Ένας υπηρέτης του είπε:

«Ήρθε ο αδερφός σου.

Ο πατέρας σου έσφαξε

το καλύτερο μοσχάρι του

από χαρά.

Ο μεγαλύτερος αδερφός θύμωσε.

Δεν ήθελε να μπει στο σπίτι.

Ο πατέρας μόλις το έμαθε

πήγε κοντά του και του είπε:

«Έλα μέσα παιδί μου.

Ήρθε ο αδερφός σου».

«Ποιος αδερφός μου;

Αυτός που σπατάλησε

τα χρήματά σου;

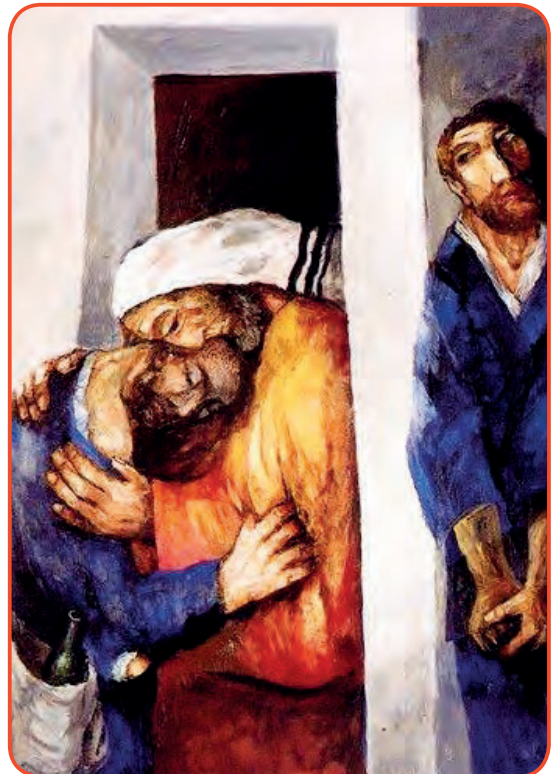
Και εσύ έσφαξες

το καλύτερό σου μοσχάρι;

Εγώ δουλεύω τόσα χρόνια.

Δεν μου έδωσες
ούτε ένα κατσικάκι
για να διασκεδάσω
με τους φίλους μου».
Και ο πατέρας του είπε:
«Παιδί μου σκέψου καλύτερα,
Εσύ ήσουν κοντά μου.
Τα δικά μου είναι και δικά σου.
Έλα μέσα να χαρείς.
Ο αδερφός σου
ήταν σαν πεθαμένος
και αναστήθηκε.
Ήταν σαν χαμένος
και βρέθηκε.

ΙΔΕΕΣ ΓΙΑ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1) Παρατήρησε προσεχτικά

τους πίνακες που δείχνουν

την επιστροφή του ασώτου γιου.

Σκέψου και γράψε για τον καθένα:

✓ Τι βλέπεις;

✓ Τι σκέφτεσαι;

✓ Πώς πιστεύεις ότι νιώθει

ο πατέρας, ο άσωτος γιος

και ο αδερφό του;

Βλέπω:

.....

Σκέφτομαι:

.....

Ο πατέρας νιώθει:

.....

Ο άσωτος γιος νιώθει:

.....

Ο αδερφός νιώθει:

.....

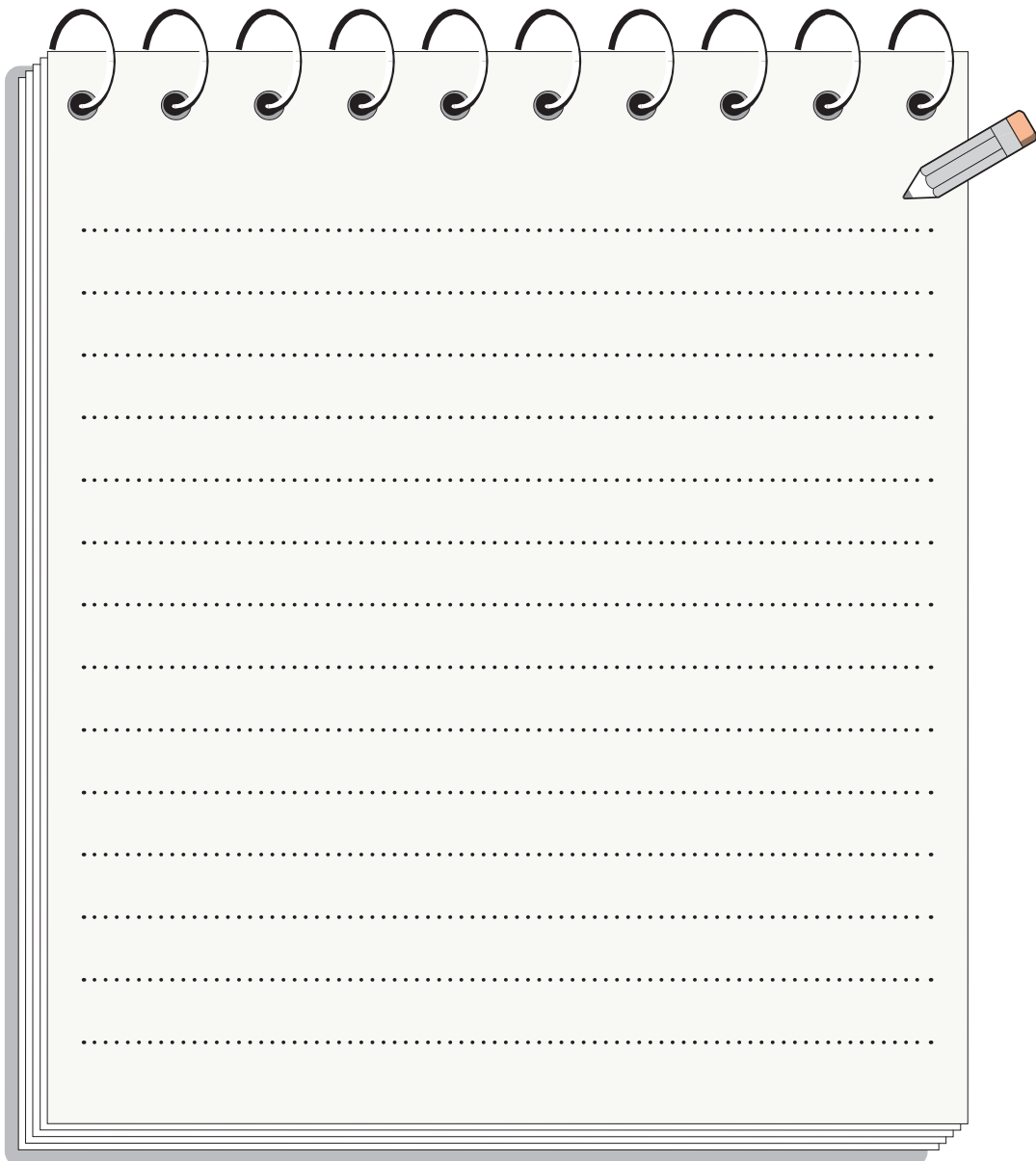
2) Ο άσωτος γιος

φεύγει από το σπίτι του

και αφήνει ένα σημείωμα.

Γράψε τι πιστεύεις ότι λέει

αυτό το σημείωμα:

A spiral-bound notebook with a pencil resting on the top right corner. The notebook has ten horizontal dotted lines for writing.

**Θρησκευτικές γιορτές
μέρες γεμάτες χαρά
και σημασία.**

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ 2

Στις γιορτές ερχόμαστε
ο ένας κοντά με τον άλλον.
Μοιραζόμαστε εμπειρίες
και συναισθήματα χαράς.
Στις γιορτές της Εκκλησίας
μαθαίνουμε να ζούμε
με τους άλλους
τη χαρά και την αλληλεγγύη.
Γνωρίζουμε το βαθύτερο νόημα
και τη σημασία τους.
Όταν γνωρίζουμε τις γιορτές
και τα έθιμα άλλων θρησκειών
μαθαίνουμε καλύτερα τη ζωή
και τον πολιτισμό τους.

Τα ελληνικά σχολεία γιορτάζουν

Ο Αγιασμός

Οι χριστιανοί κάνουν αγιασμό όταν

ξεκινούν κάτι καινούριο.

Ο αγιασμός γίνεται:

✓ την 1η του μήνα στις εκκλησίες

✓ στα **εγκαίνια** ενός

καινούριου καταστήματος

✓ σε ένα καινούριο καράβι

πριν από το πρώτο του ταξίδι

✓ σε ένα καινούριο αυτοκίνητο

πριν από το πρώτο του ταξίδι

Με τον αγιασμό οι πιστοί

ζητούν να τους στηρίξει ο Θεός.

Τι σημαίνει η λέξη;

εγκαίνια → γιορτάζουμε όταν ανοίγουμε ένα μαγαζί

Ο σχολικός Αγιασμός

Την 1η μέρα κάθε νέας σχολικής χρονιάς γίνεται στο σχολείο ο αγιασμός.

Τον αγιασμό τον κάνει ο παπάς της ενορίας.

Ο παπάς λέει ευχές και ψάλλει ύμνους.

Στο τραπέζι μπροστά του βρίσκονται:

- 1) το Ευχολόγιο
- 2) ο Σταυρός
- 3) ένα γυάλινο δοχείο με νερό
- 4) ένα κλωναράκι βασιλικός
- 5) ένα κερί
- 6) ένα λιβανιστήρι.

Ο παπάς παρακαλεί τον Θεό να στείλει το Άγιο Πνεύμα.

Τι σημαίνει η λέξη;

ευχολόγιο → βιβλίο που λέει πώς πρέπει να γίνεται η λειτουργία

Το Άγιο Πνεύμα θα δώσει υγεία

και φώτιση στα παιδιά

που θα αρχίσουν

τη νέα σχολική χρονιά.

Ο παπάς παρακαλεί το Θεό

να αγιάσει το νερό.

Βυθίζει στο νερό 3 φορές

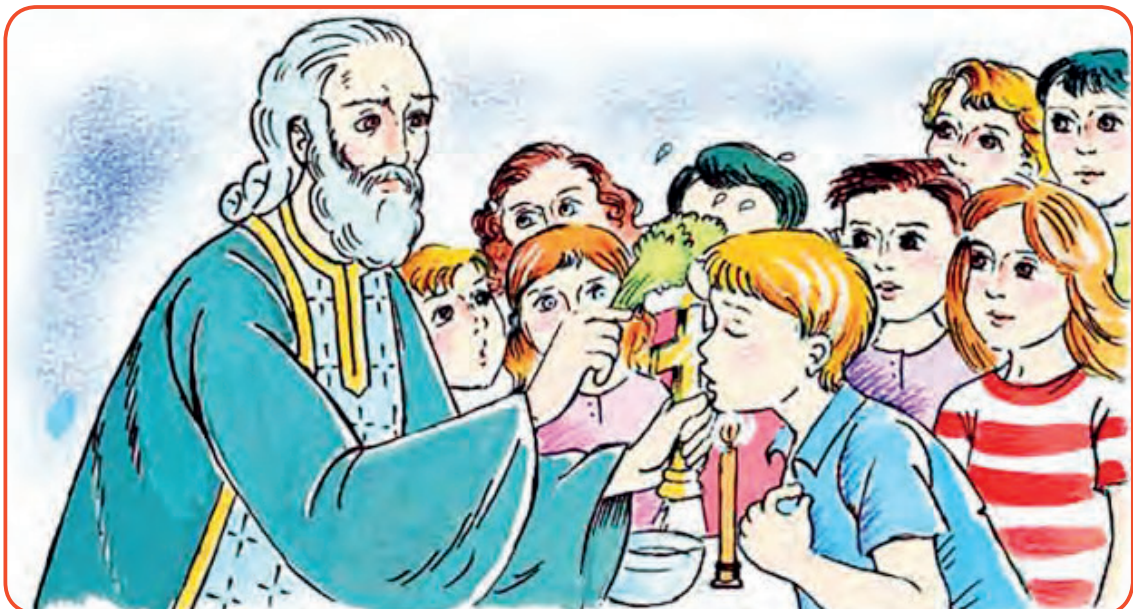
το σταυρό και ψέλνει.

«Σώσον Κύριε τον λαό σου

και ευλόγησον την κληρονομία σου».

Κρατάει το κλωνάρι το βασιλικό.

Τους ραντίζει όλους με το νερό.

Ραντίζει τους δασκάλους,

τους γονείς, τα παιδιά.

Κάνει μια ευχή για τον καθένα.

«Καλή πρόοδο».

«Καλή χρονιά».

«Ο Θεός να σας ευλογεί».

ΙΔΕΕΣ ΓΙΑ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1) Σημειώνω πάνω σε κάθε μήνα τις βασικές γιορτές.

ΙΔΕΕΣ ΓΙΑ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

2) Συμπληρώνω τα κενά:

Οι χριστιανοί κάνουν όταν ξεκινούν κάτι καινούριο.

Τον αγιασμό τον κάνει ο της ενορίας.

Ο παπάς παρακαλεί τον Θεό να στείλει το

Βυθίζει στο νερό 3 φορές και ψέλνει.

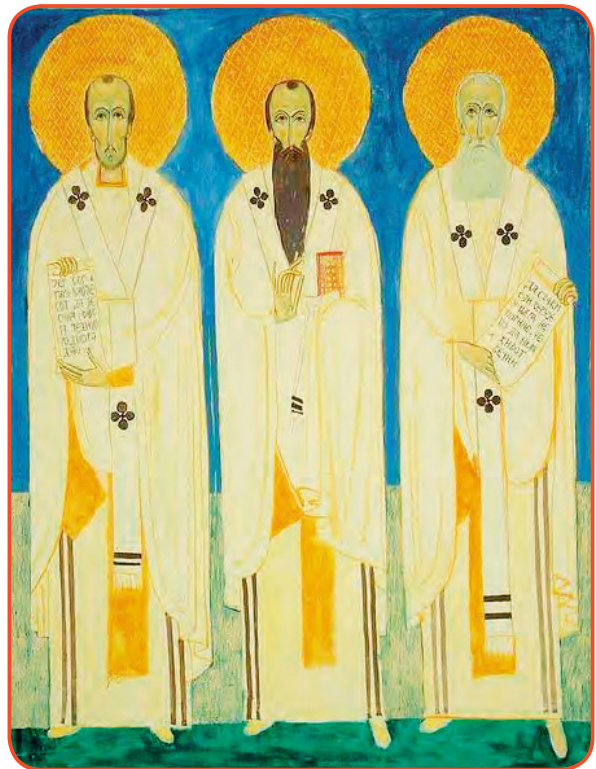
Η γιορτή των 3 Ιεραρχών

Η Εκκλησία έχει πολλούς
σπουδαίους Ιεράρχες.

Τρεις από αυτούς είναι :

- ✓ ο Μέγας Βασίλειος
- ✓ ο Γρηγόριος ο Θεολόγος
- ✓ ο Ιωάννης ο Χρυσόστομος

Έζησαν τον 4ο αιώνα **μ.Χ.**

Τι σημαίνει η λέξη;

μ.Χ. → μετά Χριστόν

Καθένας έχει τη δική του γιορτή.

Οι χριστιανοί γιορτάζουν

και τους 3 ιεράρχες μαζί

στις 30 Ιανουαρίου.

Οι 3 Ιεράρχες έχουν πολλά

κοινά **γνωρίσματα**.

1) Ήταν **επίσκοποι**.

Ζούσαν απλή ζωή

χωρίς πολυτέλειες.

2) Αφιέρωσαν τη ζωή τους

στους φτωχούς και

στους δυστυχισμένους

συνανθρώπους τους.

3) Ήταν πάρα πολύ μορφωμένοι.

Έγραψαν σπουδαία βιβλία.

Τι σημαίνει η λέξη;

γνωρίσμα → χαρακτηριστικό

επίσκοπος → ανώτερος από τον παπά

4) Αγάπησαν τα γράμματα

και τον πολιτισμό

των αρχαίων Ελλήνων.

5) Έγιναν μεγάλοι δάσκαλοι

και σπουδαίοι ρήτορες.

6) Ο λαός τους εκτιμούσε

για τη σοφία και

την καλοσύνη τους.

Ο Μέγας Βασίλειος

ήταν επίσκοπος

στην Καισάρεια

της Καππαδοκίας.

Είχε σπουδάσει πολλές επιστήμες.

Θα μπορούσε να κάνει

όποιο επάγγελμα ήθελε.

Ο Μέγας Βασίλειος

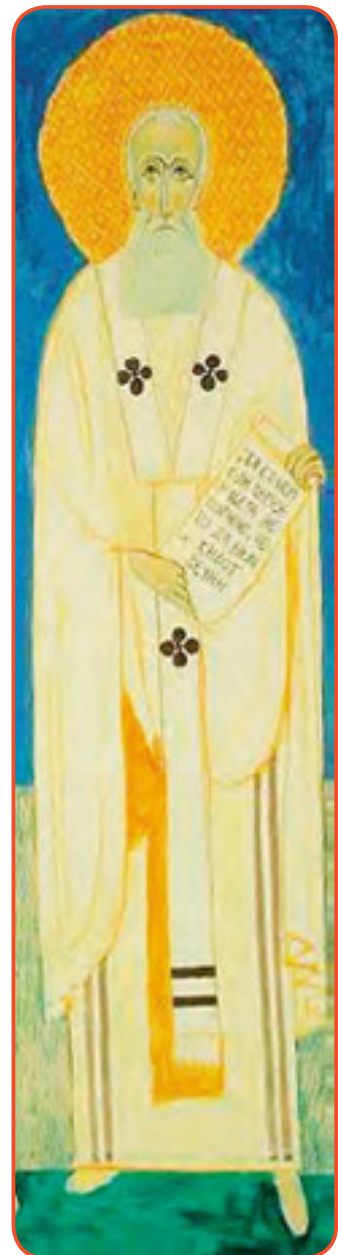
είχε μεγάλη περιουσία

από τους γονείς του.

Θα μπορούσε να μεγαλώσει

την περιουσία του
ακόμα περισσότερο.
Ωστόσο, προτίμησε να γράφει βιβλία
αδιάκοπα χωρίς κέρδος.
Προσπάθησε να κάνει
την χριστιανική του πίστη
κατανοητή στους άλλους ανθρώπους.
Πούλησε την περιουσία του
και έχτισε την Βασιλειάδα.
Η Βασιλειάδα ήταν ένα ίδρυμα
για την φροντίδα των ανθρώπων
που έχουν ανάγκη.
Ο Γρηγόριος ο Θεολόγος γεννήθηκε
στη Ναζιανζό της Καππαδοκίας.
Σπούδασε φιλοσοφία, ρητορική,
νομικά και φιλολογία στην Αθήνα.
Έγινε φίλος με τον Βασίλειο.
Έγινε παπάς.
Είχε λογοτεχνικό ταλέντο.

Απαρνήθηκε την περιουσία του.
Αφοσιώθηκε στην Εκκλησία.
Αργότερα, έγινε Πατριάρχης
στην Κωνσταντινούπολη.
Γρήγορα άφησε
τη θέση του Πατριάρχη.
Επέστρεψε στη μικρή επαρχία του.
Έγραφε κείμενα για το Θεό
που λέγονται Θεολογικά.
Γι' αυτό ονομάστηκε «Θεολόγος».
Ο Ιωάννης ο Χρυσόστομος γεννήθηκε
στην Αντιόχεια της Συρίας.
Σπούδασε Θεολογία,
Φιλοσοφία και Ρητορική.
Έγραφε και μιλούσε
για θέματα της εποχής του.
Έγινε παπάς.
Μιλούσε υπέροχα.
Γι' αυτό ονομάστηκε Χρυσόστομος.

Οργάνωσε **συσσίτια**

για χιλιάδες ανθρώπους.

Έγινε Πατριάρχης Κωνσταντινούπολης.

Οι άρχοντες ήταν εχθροί του

επειδή **κατέκρινε** τα λάθη τους.

Γι' αυτό εξορίστηκε.

Πέθανε από τις **κακουχίες**.

Το 1100 μ.Χ. ο αυτοκράτορας

Αλέξιος Κομνηνός αποφάσισε

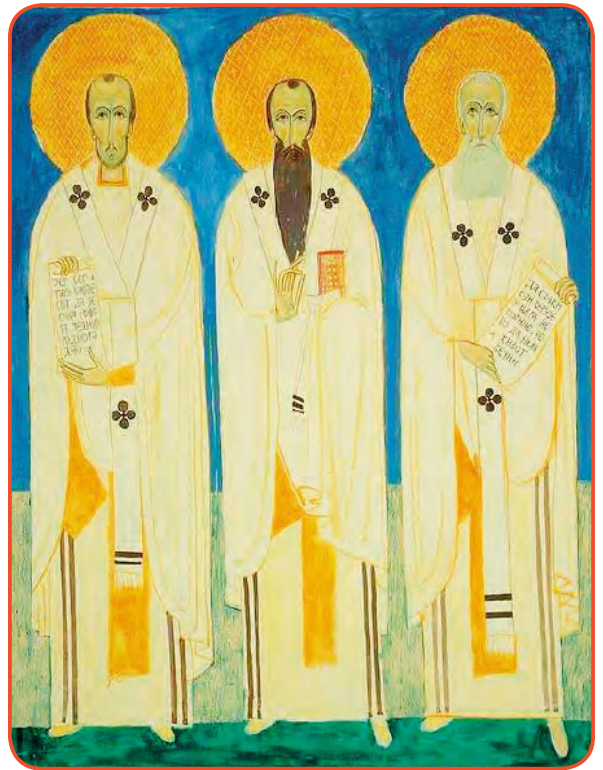
να γιορτάζονται οι 3 Ιεράρχες.

Έτσι σταμάτησαν οι **διαμάχες**

μεταξύ των πιστών

σχετικά με το ποιος από

τους 3 Αγίους είναι ο πιο σπουδαίος.

Τι σημαίνει η λέξη;

συσσίτιο → φαγητό που μοιράζεται σε άτομα που το έχουν ανάγκη

κατακρίνω → σχολιάζω αρνητικά

κακουχία → οτιδήποτε ταλαιπωρεί το σώμα ή την ψυχή μας

διαμάχη → διαφωνία

Το 1842 το Πανεπιστήμιο της Αθήνας

αποφάσισε ότι στις 30 Ιανουαρίου

θα γιορτάζονται

οι 3 Ιεράρχες.

Από τότε οι 3 Ιεράρχες έγιναν

προστάτες των δασκάλων,

των μαθητών, των φοιτητών

και όσων σπουδάζουν.

Η μέρα της γιορτής τους

είναι και σχολική γιορτή.

ΙΔΕΕΣ ΓΙΑ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1) Συμπλήρωσε τα παρακάτω κενά:

✓ Οι 3 Ιεράρχες είναι ο.....,

ο..... και ο

✓ Οι 3 Ιεράρχες γιορτάζουν στις

✓ Ο Μέγας Βασίλειος πούλησε την του

και έχτισε τη

✓ Ο Γρηγόριος ο Θεολόγος γεννήθηκε στη

της Σπούδασε ρητορική,

....., νομική και

✓ Ο Ιωάννης ο Χρυσόστομος γεννήθηκε στη

της..... Έγινεκαι μιλούσε υπέροχα.

Γι' αυτό ονομάστηκε.....

ΙΔΕΕΣ ΓΙΑ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

2) Παρατήρησε προσεκτικά

τις εικόνες των 3 Ιεραρχών.

Σκέψου και απάντησε

με τη βοήθεια του δασκάλου

στα παρακάτω ερωτήματα:

✓ Τι βλέπεις;

✓ Τι σκέφτεσαι για τους 3 Ιεράρχες;

✓ Τι συναισθήματα

σου προκαλούνται για

τους 3 Ιεράρχες;

Βλέπω:

.....
.....

Σκέφτομαι:

.....
.....

Νιώθω:

.....
.....

Χριστιανικά Σύμβολα

Τι είναι το σύμβολο;

Σύμβολο είναι:

ένα πράγμα

για να εικόνα ή ένα σχήμα

που φανερώνει και κάτι άλλο

από αυτό που δείχνει.

Για παράδειγμα:

1) Ο σταυρός είναι το σύμβολο των χριστιανών.

2) Το περιστέρι είναι το σύμβολο της ειρήνης.

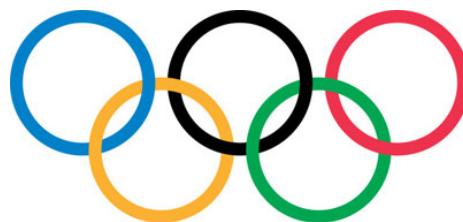
3) Οι 5 κύκλοι είναι το σύμβολο των Ολυμπιακών Αγώνων.

Ο σταυρός, το σύμβολο των χριστιανών.

Το περιστέρι, το σύμβολο της ειρήνης.

Οι 5 κύκλοι, το σύμβολο των Ολυμπιακών Αγώνων.

Ο Σταυρός είναι το σύμβολο των χριστιανών.

Ο Σταυρός είναι το πιο σημαντικό σύμβολο των χριστιανών.

Όταν οι χριστιανοί βλέπουν τον σταυρό θυμούνται τη σταύρωση του Χριστού και την μεγάλη του αγάπη για τους ανθρώπους.

Όταν κάνουν τον σταυρό τους παίρνουν δύναμη από την αγάπη του Χριστού για τη ζωή τους.

Παλιά, οι μητέρες έκαναν τον σταυρό τους.

Τους λέγανε:

«Ιησούς Χριστός νικά
και όλα τα κακά σκορπά».

Στις 14 Σεπτεμβρίου
οι πιστοί γιορτάζουν
την ύψωση του Τίμιου Σταυρού.

Ο κόσμος πηγαίνει στην εκκλησία
γλάστρες με βασιλικό
και άλλα λουλούδια.

Τα λουλούδια αυτά
ονομάζονται σταυρολούλουδα.

Εκείνη την ημέρα
οι χριστιανοί νηστεύουν.

Μια άλλη ιστορία από τα βυζαντινά χρόνια.

Ο Κωνσταντίνος ο Μέγας
πριν γίνει χριστιανός βασιλιάς
των Ρωμαίων
πολεμούσε με πολλούς εχθρούς.
Δε μπορούσε να νικήσει.
Ένα μεσημέρι βγήκε έξω
από τη σκηνή του.
Τότε είδε στον ουρανό ένα σταυρό
φτιαγμένο από πολλά αστέρια.
Υπήρχαν και άλλα αστέρια
που έφτιαχναν
τη φράση:
«**Εν τούτω νίκα**».

Τι σημαίνει η λέξη;

εν τούτω νίκα → με αυτό θα νικήσεις

Τότε κατάλαβε
τι έπρεπε να κάνει.
Διέταξε να κατασκευαστεί αμέσως
σταυρός από χρυσάφι.
Έφτιαξε τον στρατό του.
Μπροστά ήταν ένας στρατιώτης
που κρατούσε ψηλά τον σταυρό
πάνω σε ένα κοντάρι.
Όρμησε εναντίον των εχθρών.
Τους κυνήγησε.
Αυτοί εξαφανίστηκαν.
Με αυτή την νίκη
πίστεψε στον Χριστό.
Αργότερα βαπτίστηκε.

Πώς κάνουν τον σταυρό τους

οι Ορθόδοξοι Χριστιανοί;

- 1) Ενώνουν τα 3 πρώτα δάχτυλα του δεξιού χεριού.
- 2) Τα σηκώνουν ενωμένα και τα ακουμπούν στο μέτωπο.
- 3) Τα κατεβάζουν και ακουμπούν την κοιλιά.
- 4) Τα ακουμπούν στον δεξί ώμο.
- 5) Τα ακουμπούν στον αριστερό ώμο.

Πώς κάνουν το σταυρό τους οι Καθολικοί Χριστιανοί;

Οι Καθολικοί Χριστιανοί
κάνουν τον σταυρό τους
με τον δικό τους τρόπο.
Ξεκινούν από τα αριστερά.
Δεν ενώνουν τα δάχτυλά τους
για να κάνουν τον σταυρό τους.

Κάνουν τον σταυρό τους οι Προτεστάντες;

Οι Προτεστάντες δεν συνηθίζουν
να κάνουν το σταυρό τους.
Βάζουν όμως τον σταυρό
στο κέντρο του ναού τους.

Τα γράμματα Α και Ω:
 Η αρχή και το τέλος.
 Συμβολίζουν τον Χριστό,
 που είναι η αρχή
 και το τέλος του κόσμου.

Το σχήμα ενός ψαριού ή η λέξη ΙΧΘΥΣ,
 που με το γράμματά της σχηματίζεται
 μια ακροστιχίδα με το περιεχόμενο
 της χριστιανικής πίστης:
 Ιησούς Χριστός Θεού Υιός Σωτήρ.

Ο αμνός, που συμβολίζει
 τη θυσία του Χριστού.

Η άμπελος, που συμβολίζει
 την Εκκλησία.

Η άγκυρα, που συμβολίζει
 την ελπίδα.

Το καράβι, που συμβολίζει
 την Εκκλησία.

ΙΔΕΕΣ ΓΙΑ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1) Ψάξε στο διαδίκτυο

για τα σύμβολα

που χρησιμοποιούν

και άλλες θρησκείες.

Φτιάξε ένα κολάζ

και παρουσιάσέ το στην τάξη.

2) Βάλε **Σ** δίπλα από κάθε σωστή πρόταση

και **Λ** δίπλα από κάθε λανθασμένη.

α) Ο Σταυρός

είναι το πιο σημαντικό σύμβολο

των χριστιανών.

β) Στις 1 Σεπτεμβρίου

οι πιστοί γιορτάζουν

την Ύψωση του Τίμιου Σταυρού.

γ) Ο κόσμος πηγαίνει

στην Εκκλησία

με τριαντάφυλλα.

δ) Ο Ιωάννης ο Παλαιολόγος

είδε στον ουρανό ένα σταυρό.

**Η Κυριακή: είναι
μια σημαντική ημέρα
της εβδομάδας**

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ 3

Η Κυριακή είναι μια ξεχωριστή
μέρα της εβδομάδας.

Την Κυριακή γίνεται στην Εκκλησία
η Θεία Λειτουργία.

Γιορτάζεται η πίστη
και η ζωή.

Η Κυριακή είναι μέρα
χαράς και λατρείας.

Μια διαφορετική ημέρα

Μέρα αργίας ή μέρα γιορτής;

Την Κυριακή οι χριστιανοί
πηγαίνουν νωρίς το πρωί
στην Εκκλησία.

Συμμετέχουν στη Θεία Λειτουργία.

Η Κυριακή είναι μέρα γιορτής.

Προσεύχονται όλοι μαζί.

Δείχνουν την αγάπη τους μεταξύ τους.

Το πιο σημαντικό είναι ότι κοινωνούν.

Η Κυριακή για τους ανθρώπους

είναι μέρα **αργίας**

από την δουλειά τους

που μπορεί να είναι

βαρετή και κουραστική.

Άρα είναι μέρα χαράς.

Τι σημαίνει η λέξη;

αργία → ημέρα που δεν πηγαίνει κανένας στη δουλειά του

Οι χριστιανοί ξεκουράζονται
και διασκεδάζουν.

Πολλοί άνθρωποι
πάνε βόλτα στο βουνό ή στη θάλασσα.
Πηγαίνουν σε αθλητικά κέντρα
για να γυμναστούν.

Πηγαίνουν στο καφενείο
στο θέατρο ή στον κινηματογράφο.

Κάνουν επισκέψεις σε μουσεία
και σε **αρχαιολογικούς χώρους**.

Όμως είναι αρκετοί άνθρωποι
που εργάζονται την Κυριακή.

Είναι οι κτηνοτρόφοι
που φροντίζουν τα κοπάδια τους
κάθε μέρα για τροφή και νερό.

Είναι οι υπάλληλοι και οι εργατές
στα μεγάλα εργοστάσια

Τι σημαίνει η λέξη;

αρχαιολογικός χώρος → μέρος όπου υπάρχουν αρχαία μνημεία

που παράγουν το ηλεκτρικό ρεύμα.

Είναι οι μάγειροι και οι σερβιτόροι

στα εστιατόρια και τα καφεενεία.

Η Κυριακή των χριστιανών

Σύμφωνα με την Αγία Γραφή

μία μέρα είναι αφιερωμένη στο Θεό:

«Και ο Θεός είδε όσα δημιούργησε

και ευχαριστήθηκε.

Όλα ήταν πάρα πολύ καλά.

Μετά ο Θεός ξεκουράστηκε.

Όταν όλα τα είχε τελειώσει,

ευλόγησε την έβδομη μέρα.

Την ξεχώρισε για να την τιμούν

όλοι οι άνθρωποι.

Για να ξεκουράζονται

και να δοξάζουν τον Θεό

για όλα τα έργα του.

Η ημέρα αυτή είναι η Κυριακή.

Η κυριακάτικη πρόσκληση

Την Κυριακή σε κάθε πόλη

και σε κάθε χωριό

χτυπούν οι καμπάνες.

Προσκαλούν τους χριστιανούς

στη Θεία Λειτουργία.

Η ετοιμασία αρχίζει

από το σπίτι.

Όλοι είναι πλυμένοι και καθαροί.

Φοράνε τα καλά τους ρούχα.

Πριν τη Θεία Λειτουργία,

όσοι θέλουν να κοινωνήσουν

δεν τρώνε.

Η Εκκλησία γεμάτη φως

περιμένει τους χριστιανούς.

Μυρίζει λιβάνι.

Ακούγονται οι μελωδίες των ύμνων.

Οι πιστοί ανάβουν το κεριά τους

και προσκυνούν τις εικόνες.

Στέκονται πλάι – πλάι σιωπηλοί.

Συμμετέχουν με προσοχή.

Όταν η Θεία Λειτουργία τελειώσει,

ο ιερέας μοιράζει **αντίδωρο** στους πιστούς.

Τι σημαίνει η λέξη;

αντίδωρο → κομμάτι από ψωμί που δίνεται

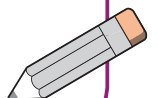
στους πιστούς μετά τη Θεία Λειτουργία.

ΙΔΕΕΣ ΓΙΑ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1) Ζωγράφισε τις συνήθειες

τις δικές σου και της οικογένειάς σου

τις Κυριακές.

ΙΔΕΕΣ ΓΙΑ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

2) Συμπλήρωσε τα κενά

με τη σωστή λέξη

από την παρένθεση:

(αργίας, κερι, λιβανιού,

Κυριακή, εικόνες,

Θεία Λειτουργία, Θεό)

✓ Η είναι

μια ξεχωριστή μέρα της εβδομάδας.

✓ Η Κυριακή για τους ανθρώπους

είναι μέρα

✓ Την Κυριακή το πρωί

οι χριστιανοί συμμετέχουν στη

✓ Η Κυριακή είναι αφιερωμένη στον

✓ Η Εκκλησία περιμένει τους χριστιανούς

με τη μυρωδιά του

✓ Οι χριστιανοί ανάβουν το

και προσκυνούν τις

Χριστούγεννα:

Ο Θεός γίνεται άνθρωπος

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ 4

Τα Χριστούγεννα

όλα γύρω μας αλλάζουν.

Οι δρόμοι φωτίζονται

με πολύχρωμα φώτα.

Οι βιτρίνες των καταστημάτων

είναι γεμάτες με πολλά παιχνίδια.

Το σπίτι στολίζεται

και το τραπέζι μας

είναι γεμάτο **λιχουδιές**.

Βγαίνουμε βόλτες

πάμε για ψώνια,

ανταλλάσσουμε δώρα

και διασκεδάζουμε.

Δεν είναι όμως μόνο αυτό

τα Χριστούγεννα.

Όλα αυτά είναι ο τρόπος

που γιορτάζουμε τα Χριστούγεννα.

Τι σημαίνει η λέξη;

λιχουδιά → νόστιμα φαγητά και γλυκά

Δεν είναι, όμως,
το αληθινό νόημα
των Χριστουγέννων.

Χριστούγεννα: Ο νεογέννητος Ιησούς, ένα δώρο στον κόσμο

Από την Καινή Διαθήκη

Τα λόγια του αγγέλου στην Παναγία

Ο άγγελος παρουσιάστηκε
στην Παναγία και της είπε:
Χαίρε εσύ η προικισμένη
με τη χάρη του Θεού.
Ο Κύριος είναι μαζί σου.
Εσύ είσαι ευλογημένη απ' το Θεό
περισσότερο από όλες τις γυναίκες.

Τι σημαίνει η λέξη;

Κύριος → Θεός

Μη φοβάσαι Μαριάμ.

Ο Θεός σου έδωσε τη χάρη του.

Θα μείνεις έγκυος

και θα γεννήσεις γιο.

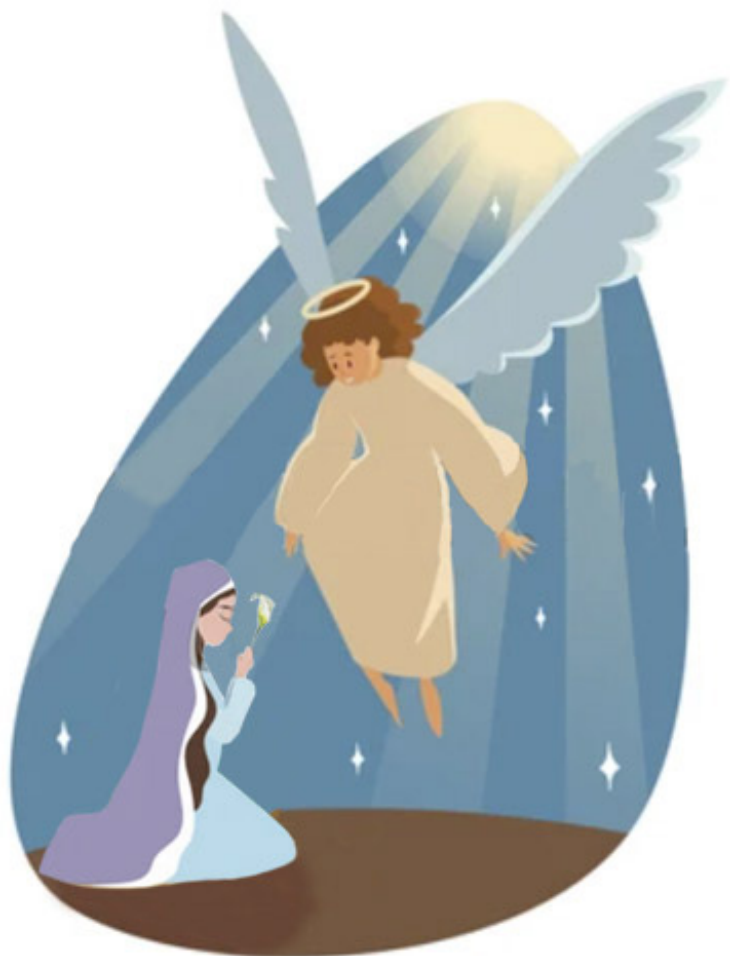
Θα τον ονομάσεις Ιησού.

Αυτός θα γίνει μέγας

και θα ονομαστεί

«Υιός του Υψίστου».

Θα βασιλέψει για πάντα.

Η γέννηση στη φάτνη της Βηθλεέμ

Εκείνες τις ημέρες
ο Ρωμαίος αυτοκράτορας
Καίσαρας Αύγουστος διέταξε:
Όλοι οι άνθρωποι
στην αυτοκρατορία μου
πρέπει να απογραφούν.
Τα ονόματά τους
πρέπει να γραφτούν
σε καταλόγους για τη φορολογία.

Γι' αυτό πρέπει ο καθένας
να πάει στην πόλη που γεννήθηκε.

Έτσι και ο Ιωσήφ
πήγε στη Βηθλεέμ
όπου γεννήθηκε
για να δηλώσει το όνομά του.

Ξεκίνησε από τη Ναζαρέτ
μαζί με τη Μαρία.

Στη Βηθλεέμ δε βρήκαν χώρο
στο **πανδοχείο**.

Η μικρή πόλη
ήταν γεμάτη ανθρώπους.
Τελικά, έμειναν σε έναν σταύλο.
Η Μαρία γέννησε τον γιο της
τη νύχτα.

Τι σημαίνει η λέξη;

πανδοχείο → κτίριο στο οποίο έμειναν ταξιδιώτες

Τον **σπαργάνωσε** και
τον ξάπλωσε σε ένα **παχνί**.
Σε εκείνη την περιοχή
υπήρχαν μερικοί βοσκοί.
Έμεναν στην έξω στη φύση
και φύλαγαν τα πρόβατά τους.
Ξαφνικά, γύρω τους
έλαμψε φως.

Παρουσιάστηκε ένας άγγελος.
Οι βοσκοί τρόμαξαν.
Ο άγγελος τους είπε:
«Μην τρομάζετε!
Σας φέρνω ένα χαρούμενο μήνυμα.
Ο Θεός σας έστειλε τον σωτήρα
που σας είχε υποσχεθεί.
Αυτός είναι ο Χριστός, ο Κύριος.

Τι σημαίνει η λέξη;

σπαργανώνω → τυλίγω με γάζες

παχνί → το μέρος που τρώνε τα ζώα

Σήμερα γεννήθηκε στη Βηθλεέμ.

Αυτό είναι το σημάδι

για να το αναγνωρίζετε.

Θα βρείτε ένα βρέφος

σπαργανωμένο και ξαπλωμένο

σε ένα παχνί».

Ξαφνικά, κοντά στον άγγελο

παρουσιάστηκε πλήθος αγγέλων.

Υμνούσαν τον Θεό

και έλεγαν:

«Δόξα στον ύψιστο Θεό

και ειρήνη στη γη.

Αγάπη και σωτηρία

για τους ανθρώπους».

Οι βοσκοί πήγαν γρήγορα

στη Βηθλεέμ.

Βρήκαν τη Μαρία και τον Ιωσήφ.

Το βρέφος ήταν ξαπλωμένο

στο παχνί.

Τους διηγήθηκαν τα λόγια

που τους είπε ο άγγελος.

Η Μαρία σκεφτόταν

συνέχεια αυτά τα λόγια.

Οι βοσκοί γύρισαν πίσω.

Δόξασαν και ύμνησαν το Θεό.

γι' αυτά που άκουσαν και είδαν.

Η Μαρία και ο Ιωσήφ

ονόμασαν το παιδί Ιησού

όπως τους είπε ο άγγελος.

Τι να σου προσφέρουμε Χριστέ;

Οι άγγελοι πρόσφεραν τον ύμνο

Ξαφνικά παρουσιάστηκε

ένα πλήθος αγγέλων από τον ουρανό.

Υμνούσαν τον Θεό και έλεγαν:

«Δόξα στον ύψιστο Θεό

και ειρήνη στη γη.

Αγάπη και σωτηρία για τους ανθρώπους.

Οι ουρανοί πρόσφεραν το αστέρι

Οι μάγοι είχαν δει

ένα αστέρι να ανατέλλει

με τη γέννηση του παιδιού.

Το αστέρι προχωρούσε μπροστά τους.

Τελικά, στάθηκε πάνω από τον τόπο

όπου βρισκόταν το παιδί.

Οι μάγοι πρόσφεραν δώρα

Όταν είδαν το παιδί
με τη Μαρία, τη μητέρα του,
οι μάγοι γονάτισαν
και το προσκύνησαν.
Ύστερα του πρόσφεραν
δώρα, χρυσάφι και σμύρνα.

Τι πρόσφεραν η έρημος, η γη, οι βοσκοί, τα ζώα και οι άνθρωποι

Η έρημος πρόσφερε τη φάτνη
η γη πρόσφερε τη σπηλιά.
Οι βοσκοί πρόσφεραν
τον θαυμασμό τους
τα ζώα της φάτνης πρόσφεραν
τη ζεστασιά τους
Οι άνθρωποι πρόσφεραν
τη μητέρα του την Παναχία.

Η προσκύνηση των μάγων

Στα χρόνια του βασιλιά Ηρώδη

γεννήθηκε ο Ιησούς

στη Βηθλεέμ της Ιουδαίας.

Τότε έφτασαν σοφοί μάγοι

στα Ιεροσόλυμα από την Ανατολή

και ρωτούσαν:

«Που είναι ο νεογέννητος βασιλιάς

των Ιουδαίων»;

Είδαμε ν' ανατέλλει το άστρο του

και ήρθαμε να τον προσκυνήσουμε.

Ο Ηρώδης έμαθε το νέο

και ταραχτηκε.

Ταραχτηκαν και οι κάτοικοι

των Ιεροσολύμων.

Ο Ηρώδης φώναξε τους αρχιερείς

και τους γραμματείς του λαού.

Τους ζήτησε να του πουν

πού γεννήθηκε ο Μεσσίας.

Εκείνοι του είπαν ότι γεννήθηκε
στη Βηθλεέμ της Ιουδαίας.
Ο Ηρώδης τότε κάλεσε
τους μάγους κρυφά.
Έμαθε από αυτούς
πότε ακριβώς φάνηκε το άστρο.
Έπειτα τους έστειλε στη Βηθλεέμ.
Τους είπε:
«Πηγαίνετε και ψάξτε
καλά για το παιδί.
Μόλις το βρείτε
να με ενημερώσετε
για να έρθω να το προσκυνήσω».
Οι μάγοι άκουσαν τον βασιλιά
και έφυγαν.
Μόλις ξεκίνησαν
ξαναφάνηκε το άστρο.
Προχωρούσε μπροστά τους.

Τελικά στάθηκε

πάνω από τον τόπο

που βρισκόταν το παιδί.

Όταν μπήκαν σπίτι

είδαν το παιδί με τη Μαρία.

Γονάτισαν

και το προσκύνησαν.

Ύστερα του πρόσφεραν δώρα:

✓ χρυσάφι

✓ λιβάνι

✓ σμύρνα

Ο Θεός όμως τους διέταξε

στο όνειρό τους

να μην ξαναχυρίσουν στον Ηρώδη.

Γι' αυτό έφυγαν για την πατρίδα τους

από άλλον δρόμο.

Εμμανουήλ:

το όνομα του Χριστού.

Η Μαρία θα μείνει έγκυος.

Θα γεννήσει γιο.

Θα ονομαστεί Εμμανουήλ.

Ο προφήτης Ησαΐας

προφήτευσε πολλά χρόνια πριν

ότι το όνομα του Χριστού

θα είναι Εμμανουήλ.

Εμμανουήλ σημαίνει:

«ο Θεός είναι μαζί μας».

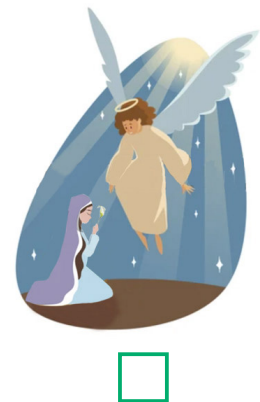
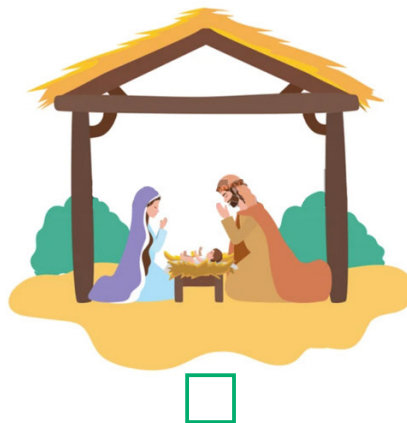
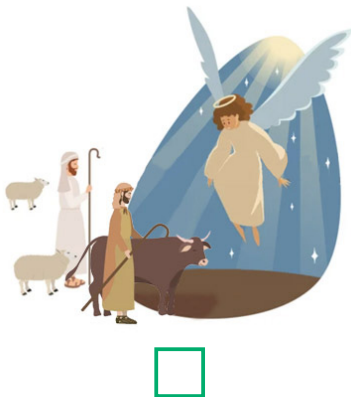

ΙΔΕΕΣ ΓΙΑ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Παρατήρησε τις εικόνες
της γέννησης του Χριστού.

Βάλε τις στη σωστή σειρά
και διηγήσου την ιστορία.

- 1) ο άγγελος που δίνει τον κρίνο στην παναγία
- 2) ο άγγελος που εμφανίστηκε στους βοσκούς
- 3) η Μαρία ο Ιωσήφ και το βρέφος στο στάβλο
- 4) το αστέρι με τους μάγους
- 5) οι μάγοι με τα δώρα

Τα Χριστούγεννα στην Ελλάδα.

Ήθη και έθιμα

Τα Χριστούγεννα στην Ελλάδα

ο τόπος γεμίζει

με γιορτινές μουσικές.

Οι δρόμοι και οι πλατείες

είναι γεμάτοι κόσμο.

Οι οικογένειες και οι παρέες

μεγαλώνουν.

Οι κουζίνες των σπιτιών

μυρίζουν φαγητά και γλυκά.

Τα μαγαζιά και τα σπίτια

έχουν στολισμένα караβάκια

και χριστουγεννιάτικα δέντρα.

Στα παιδιά λένε παραμύθια

και ιστορίες για καλικάντζαρους

δίπλα στο αναμμένο τζάκι.

Σε όλες τις περιοχές της Ελλάδας
ανταλλάσσουν δώρα και παιχνίδια.

Κάθε περιοχή

έχει τα δικά της έθιμα

από τα παλιά τα χρόνια.

έως και σήμερα.

Κάποιες παραδόσεις

διαφέρουν από τόπο σε τόπο:

- ✓ τα κάλαντα των παιδιών
- ✓ το χριστουγεννιάτικο δέντρο
- ✓ το στολισμένο φανάρι
- ✓ τα φανάρια της νύχτας
- ✓ τα παιχνίδια
- ✓ τα γλυκά

Γλυκά των Χριστουγέννων

Τα παραδοσιακά γλυκά των Χριστουγέννων είναι:

- ✓ τα μελομακάρονα
- ✓ οι κουραμπιέδες
- ✓ οι δίπλες

Οι νοικοκυρές

έπλαθαν το χριστόψωμο.

Το χριστόψωμο γίνεται:

- ✓ με ειδική μαγιά
φτιαγμένη από ξερό βασιλικό.
- ✓ το ζύμωμά του
θέλει υπομονή
- ✓ Όταν η νοικοκυρά

ζυμώνει το χριστόψωμο λέει:

«Ο Χριστός γεννιέται

το φως ανεβαίνει

το προζύμι για να γένει».

Το χριστόψωμο είναι το ψωμί
για το χριστουγεννιάτικο τραπέζι.
Ο νοικοκύρης σχεδιάζει έναν σταυρό
πάνω στο χριστόψωμο.
Μετά το κόβει.
Στο τέλος, το μοιράζει
σε όλη την οικογένεια
και στους καλεσμένους.

Το έθιμο του αναμμένου πουρναριού στην Ήπειρο.

Τα παντρεμένα παιδιά μιας οικογένειας
που επισκέπτονται το πατρικό τους
ή όσοι πάνε στο σπίτι του γείτονα
για να πουν χρόνια πολλά
κρατούν ένα κλαδί δέντρου
που καίει.

Με το αναμμένο κλαδί
πηγαίνουν και γεμίζουν φωτιές
στα σκοτεινά δρομάκια.
Σε άλλα χωριά
κρατούν μια χούφτα
δαφνόφυλλα και πουρναρόφυλλα.

Τα πετούν στο τζάκι.

Όταν τα ξερά φύλλα
πιάσουν φωτιά εύχονται:

«Αρνιά, κατσίκια,
νύφες και γαμπρούς».

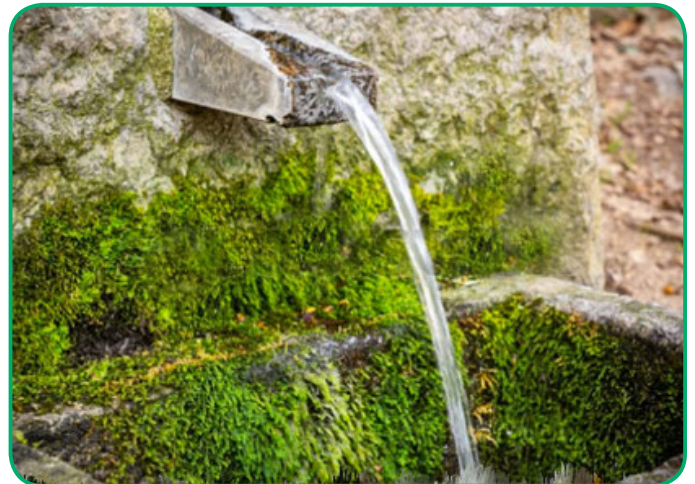

Το τάισμα της βρύσης στη Θεσσαλία.

Τα μεσάνυχτα
ή κοντά στο **χάραμα** των Χριστουγέννων
οι κοπέλες πηγαίνουν
στην πιο κοντινή βρύση
για να κλέψουν το αμίλητο νερό.

Λέγεται αμίλητο νερό
γιατί σε όλη τη διαδρομή
δε μιλούν καθόλου.
Μόλις φτάσουν,
αλείφουν τη βρύση
με βούτυρο και μέλι.

Βάζουν ένα κλαδί ελιάς
και λένε την ευχή:

Τι σημαίνει η λέξη;

χάραμα → ξημέρωμα

«όπως τρέχει το νερό
να τρέχει και η ευτυχία
στο σπίτι τον καινούριο χρόνο
και η ζωή του
να είναι γλυκιά σαν το μέλι».

Πρωτοχρονιάτικα

έθιμα και παραδόσεις

Την Πρωτοχρονιά
είναι όλοι χαρούμενοι.
Προετοιμάζονται
για την πρώτη μέρα του χρόνου.
Ακούνε γιορτινή μουσική.
Φτιάχνουν νόστιμα γλυκά και
λένε παραμύθια και ιστορίες.
Ανταλλάσσουν δώρα και ευχές
για έναν χρόνο
γεμάτο υγεία, χαρά και αγάπη.

Το σπάσιμο του ροδιού

Το ρόδι είναι σύμβολο

- ✓ αφθονίας
- ✓ γονιμότητας
- ✓ καλής τύχης.

Όλη η οικογένεια

πηγαίνει στην εκκλησία

πρωί πρωί.

Ο πατέρας έχει ένα ρόδι

στην τσέπη του.

Μόλις επιστρέψουν στο σπίτι

ο πατέρας μπαίνει πρώτος

για να κάνει ποδαρικό.

Κρατάει το ρόδι στο χέρι.

Μπαίνει στο σπίτι με το δεξί πόδι.

Τι σημαίνει η λέξη;

αφθονία → πολύ μεγάλη ποσότητα

Ρίχνει το ρόδι στο πάτωμα
με δύναμη για να σπάσει
και να πεταχτούν οι σπόροι
στο πάτωμα και εύχεται:
«Όσες ρόγες έχει το ρόδι
τόσες λίρες να έχει η τσέπη μας
όλη τη χρονιά».

Οι κολόνιες στην Κεφαλονιά

Το βράδυ της παραμονής
της Πρωτοχρονιάς
οι κάτοικοι και οι επισκέπτες
του νησιού
κατεβαίνουν στους δρόμους
με μπουκάλια με κολόνιες στα χέρια.

Ρίχνουν κολόνια
ο ένας στον άλλον
και τραγουδούν:

«Ήρθαμε με ρόδα και με ανθούς
να σας ειπούμε χρόνους πολλούς».
Τέλος, ανταλλάσσουν και την τελευταία
ευχή του χρόνου που είναι:
«Καλή Αποκοπή».
«Καλή Αποκοπή» σημαίνει:
Με το καλό να αποχωριστούμε
τον παλιό χρόνο.

Το έθιμο της βασιλόπιτας

Μια φορά και ένα καιρό
στην μακρινή Καισάρεια
της Καππαδοκίας
ζούσε ο Μέγας Βασίλειος.
Ο Μέγας Βασίλειος
ήταν επίσκοπος
που αγαπούσε και βοηθούσε
τους συνανθρώπους του.
Στην Καισάρεια ζούσαν ειρηνικά.

Μια μέρα έφτασε στην πόλη
ένας βάρβαρος στρατηγός.
Ζήτησε να του δώσουν
όλο το χρυσάφι της Καισάρειας,
αλλιώς θα κατέστρεφε την πόλη.
Ο Μέγας Βασίλειος
προσευχήθηκε όλη τη νύχτα στον Θεό
για να σωθεί η πόλη.
Οι φτωχοί κάτοικοι της πόλης
μάζεψαν ό, τι χρυσό είχε ο καθένας
και τα παρέδωσαν
για να σώσουν την πόλη και να σωθούν.
Τότε, εμφανίστηκε ο Άγιος Μερκούριος.
Έδιωξε τον στρατηγό
και τους στρατιώτες του.
Έτσι, η πόλη της Καισάρειας σώθηκε.
Ο Μέγας Βασίλειος
βρέθηκε σε δύσκολη θέση.

Θέλησε να μοιράσει τα χρυσαφικά
στους κατοίκους της πόλης
και να πάρει ο καθένας
ό, τι ήταν δικό του.
Αυτό ήταν αδύνατον.
Προσευχήθηκε για να τον φωτίσει
ο Θεός τι να κάνει.
Την άλλη μέρα φώναξε τους **διακόνους**
Έδωσε εντολή να ζυμώσουν μικρές πίτες.
Θα έβαζαν και λίγα χρυσαφικά
σε κάθε μία.
Όταν ετοιμάστηκαν,
τις μοίρασε σαν ευλογία
σε όλους τους κατοίκους της Καισάρειας.
Η έκπληξή τους ήταν μεγάλη.

Τι σημαίνει η λέξη;

διάκονος → παπάς

Κάθε οικογένεια
έβρισκε μέσα στην πίτα
τα χρυσαφικά της.
Ήταν γι' αυτούς μια ξεχωριστή πίτα
Ήταν η βασιλόπιτα
που χάριζε χαρά και ευλογία.
Από τότε, κάθε σπίτι φτιάχνει
από μία βασιλόπιτα
με το φλουρί μέσα,
την πρώτη μέρα του χρόνου,
την ημέρα του Αγίου Βασιλείου.

ΙΔΕΕΣ ΓΙΑ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1) Παρατήρησε την εικόνα

του Μέγα Βασιλείου.

Μοιάζει με τις εικόνες

του Αγίου Βασιλείου

που βλέπουμε

στις βιτρίνες και

στις τηλεοράσεις;

Ποιες διαφορές

βλέπεις;

2) Φτιάξε ένα κολάζ

και παρουσίασε στην τάξη

τα χριστουγεννιάτικα έθιμα

του τόπου σου.

**Τα παιδιά: η χαρά και η
ελπίδα του κόσμου**

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ 5

Ο Χριστός από μικρό παιδί
βοηθούσε όλο τον κόσμο
κι έλεγε σημαντικές συμβουλές.

Ο Χριστός έλεγε συνέχεια,
ότι τα παιδιά δίνουν χαρά
στους μεγάλους.

Πολλές φορές ο Χριστός μιλούσε
με πολλά μικρά παιδιά
και ένιωθε πολύ όμορφα.

Όλοι νιώθουν χαρά και αγάπη,
όταν βλέπουν παιδιά.

Οι μεγάλοι πρέπει
να προστατεύουν συνέχεια
και να φροντίζουν τα παιδιά.

Όλοι οι άνθρωποι πρέπει,
να προσέχουμε τα παιδιά,
γιατί όλα τα παιδιά
θέλουν αγάπη,
για να μεγαλώσουν σωστά.
Ακόμα τα παιδιά έχουν **δικαιώματα**
και οι μεγάλοι πρέπει
να τα προστατεύουν
και να τα φροντίζουν.

Τι σημαίνει η λέξη;

Δικαίωμα → κάτι που δικαιούμαι, δηλαδή κάτι

που μπορώ να έχω ή να κάνω και δεν μπορεί

κάποιος άλλος να το απαγορεύσει.

Για παράδειγμα, όλα τα παιδιά έχουν δικαίωμα

να πηγαίνουν σχολείο, δηλαδή πρέπει

να πηγαίνουν στο σχολείο και είναι κάτι που δικαιούνται.

Κανένας δεν μπορεί και δεν πρέπει να απαγορεύσει

σε ένα παιδί να πάει στο σχολείο, στο γιατρό ή

να ζει σε ένα ζεστό και καθαρό σπίτι.

Το κάθε παιδί είναι χαρά.

Τα χαρακτηριστικά των παιδιών

Τα παιδιά νιώθουν **συναισθήματα**,
όπως οι μεγάλοι.

Όταν τα παιδιά κάνουν κάτι καλό,
νιώθουν μεγάλη χαρά.

Ακόμα νιώθουν ενθουσιασμό,
όταν κάνουν κάτι καινούριο.

Όλα τα παιδιά θέλουν
να παίζουν παιχνίδια
και να κάνουν δραστηριότητες.
Ακόμα φτιάχνουν κατασκευές
ζωγραφιές και παιχνίδια,
δηλαδή έχουν δημιουργικότητα.

Τι σημαίνει η λέξη;

Συναίσθημα → κάτι που νιώθω και αισθάνομαι.

Τα συναισθήματα μπορούν να είναι θετικά ή αρνητικά.

Δηλαδή όταν νιώθω όμορφα για κάτι έχω θετικά συναισθήματα,

αλλά όταν νιώθω άσχημα για κάτι, έχω αρνητικά συναισθήματα.

Τα παιδιά νιώθουν αγάπη
για τους γονείς τους
και πιστεύουν τους γονείς,
δηλαδή νιώθουν εμπιστοσύνη.

ΙΔΕΕΣ ΓΙΑ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

- 1) Πώς νιώθουν τα παιδιά;
- 2) Να βρεις στο κείμενο
τα συναισθήματα των παιδιών.
Είναι θετικά ή αρνητικά;

Τα παιδιά ζωγραφίζουν στον τοίχο

Τα παιδιά ζωγραφίζουν
στον τοίχο δυο καρδιές
κι έναν ήλιο στη μέση.
Παίρνω φως απ' τον ήλιο
και φτιάχνω την αγάπη
και μου λες πως σ' αρέσει.

Τα παιδιά τραγουδούν
μες στους δρόμους
κι η φωνή τους τον κόσμο αλλάζει.

Τα σκοτάδια σκορπάνε
κι η μέρα λουλουδίζει
σαν ανθός στο περβάζι.

Ένα σύννεφο είν' η καρδιά μου
κι η ζωή μου γιορτή σε πλατεία.

Σ' αγαπώ
κι ο απέραντος κόσμος
πόσο μοιάζει με μικρή πολιτεία.

ΙΔΕΕΣ ΓΙΑ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1) Τι κάνουν τα παιδιά

στο τραγούδι;

2) Πώς νιώθουν τα παιδιά

στο τραγούδι;

Η παγκόσμια γλώσσα των παιδιών

Τα παιδιά αγαπούν

όλα τα παιχνίδια.

Τα παιδιά θέλουν να παίζουν

σπίτι, έξω στον κήπο,

στη θάλασσα ή στις κούνιες

και στο σχολείο.

Όλα τα παιδιά θέλουν

να τραγουδάνε δυνατά

και να ακούν μουσική.

Στα γενέθλια χορεύουν

και νιώθουν χαρά.

Ακόμα τα παιδιά αγαπούν

τα παραμύθια και τις ιστορίες.

Όλα τα παιδιά αγαπούν

το παιχνίδι, τον χορό,

τη μουσική, τα παραμύθια

και τη μουσική.

ΙΔΕΕΣ ΓΙΑ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Δες προσεκτικά τις εικόνες

και διάλεξε:

1) Ποιο παιχνίδι σου αρέσει

πιο πολύ;

2) Γιατί σου αρέσει

αυτό το παιχνίδι;

3) Πώς νιώθουν τα παιδιά

σε κάθε εικόνα;

Τα παιδιά του κόσμου σήμερα

Σε πολλές χώρες του κόσμου,
πολλά παιδιά ζουν χωρίς αγάπη.

Αυτό συμβαίνει,
γιατί οι γονείς είναι φτωχοί,
ή οι χώρες έχουν πόλεμο.

Τα παιδιά μεγαλώνουν
και δεν έχουν καθόλου
προστασία και φροντίδα.

Έτσι τα παιδιά νιώθουν λύπη
και δεν μεγαλώνουν
με χαρά και ασφάλεια.

Στην Αφρική και στην Ασία
τα παιδιά δουλεύουν
και δεν πάνε σχολείο.

Τι σημαίνει η λέξη;

ασφάλεια → το συναίσθημα που νιώθω,

όταν είμαι ήρεμος και δε φοβάμαι.

Πολλά παιδιά δεν έχουν
νερό, φαγητό, σπίτι,
φάρμακα και εμβόλια.

Πολλά παιδιά αρρωσταίνουν
και πεθαίνουν,
γιατί δεν έχουν γιατρούς
και νοσοκομεία.

Όμως όλα τα παιδιά θέλουν
αγάπη και προστασία,
για να μεγαλώσουν
με υγεία και χαρά.

Η παιδική εργασία στον κόσμο

Τα παιδιά δουλεύουν πολύ
σε πολλές χώρες του κόσμου.

Η Ασία, η Αφρική, η Λατινική Αμερική,
η μέση Ανατολή και πολλές χώρες
είναι μέρη φτωχά.

Εκεί τα παιδιά δουλεύουν πολύ,
δεν πηγαίνουν σχολείο καθόλου
και νιώθουν πολύ λυπημένα.

Ακόμα πολλά παιδιά δουλεύουν
σε χώρες της Ευρώπης.

Η δουλειά για όλα τα παιδιά

είναι **παράνομη**,

δηλαδή απαγορεύεται

και κανένα παιδί δεν πρέπει

να δουλεύει σε εργοστάσια

και σε άλλες δουλειές.

ΙΔΕΕΣ ΓΙΑ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1) Έχεις δει παιδιά

να δουλεύουν στη χώρα μας;

2) Τι δουλειές κάνουν

τα παιδιά στη χώρα μας;

Τι σημαίνει η λέξη;

Παράνομο → κάτι που κάνει ο άνθρωπος και

απαγορεύεται από κάποιο νόμο, δηλαδή από

κάποιον κανόνα του κράτους.

Παράδειγμα: Είναι παράνομο να βασανίζουμε

τα ζώα και αν κάποιος βασανίσει κάποιο ζώο,

θα έχει κάποια ποινή, δηλαδή κάποια τιμωρία.

Τα δικαιώματα των παιδιών (Unicef 1989)

Σε πολλά μέρη του κόσμου
τα παιδιά δεν πίνουν
καθόλου καθαρό νερό
και τρώνε πολύ λίγο φαγητό.
Οι χώρες αυτές είναι φτωχές
και τα παιδιά δεν μπορούν
να πάνε στο γιατρό,
να πάρουν φάρμακα
και να κάνουν εμβόλια.
Όλα τα παιδιά έχουν δικαιώματα
σε όλες τις χώρες του κόσμου.

Έχεις δικαίωμα:

- ✓ να πίνεις καθαρό νερό
- ✓ να τρως υγιεινό φαγητό
- ✓ να πηγαίνεις σχολείο
- ✓ να παίζεις με φίλους σου

- ✓ να ξεκουράζεσαι
- ✓ να πηγαίνεις στον γιατρό,
όταν δεν νιώθεις καλά
- ✓ να έχεις φάρμακα,
όταν είσαι άρρωστος
- ✓ να κάνεις εμβόλια,
για να μην αρρωσταίνεις.

Τα παιδιά εκτός από δικαιώματα

έχουν και υποχρεώσεις,

δηλαδή πρέπει

να κάνουν κάποια πράγματα,

ακόμα κι αν κουράζονται.

Έχεις υποχρέωση:

- ✓ να πηγαίνεις σχολείο
- ✓ να ακούς τους γονείς σου
- ✓ να μιλάς ευγενικά σε όλους
- ✓ να προσέχεις τα πράγματά σου
- ✓ να έχεις καλή συμπεριφορά
στο σπίτι και στο σχολείο.

<p>ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΣΤΗ ΖΩΗ</p> 	<p>ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΣΤΟ ΟΝΟΜΑ & ΤΗΝ ΕΘΝΙΚΟΤΗΤΑ</p>
<p>ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ</p> 	<p>ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΣΤΗΝ ΥΓΕΙΑ</p>
<p>ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΣΤΗ ΜΟΡΦΩΣΗ</p> 	<p>ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΣΤΟ ΦΑΓΗΤΟ & ΝΕΡΟ</p>
<p>ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΣΤΟ ΠΑΙΧΝΙΔΙ</p> 	<p>ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΣΤΗΝ ΥΓΕΙΑ & ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑ</p>
<p>ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΣΤΗΝ ΙΣΟΤΗΤΑ</p> 	<p>ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΣΤΗΝ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΕΚΦΡΑΣΗΣ</p>

ΙΔΕΕΣ ΓΙΑ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1) Ποια δικαιώματα των παιδιών

θεωρείς πιο σημαντικά;

2) Ποια από τις υποχρεώσεις

σε κουράζει πιο πολύ;

Ιησούς Χριστός
ο Σωτήρας του κόσμου

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ 6

Στα Ευαγγέλια των **Αποστόλων**

και στα βιβλία της Εκκλησίας,

μαθαίνουμε τη ζωή του Χριστού.

Ακόμα μαθαίνουμε όλα αυτά

που ο Χριστός έκανε,

για να βοηθήσει τους ανθρώπους.

Ο Ιησούς ρώτησε τους μαθητές:

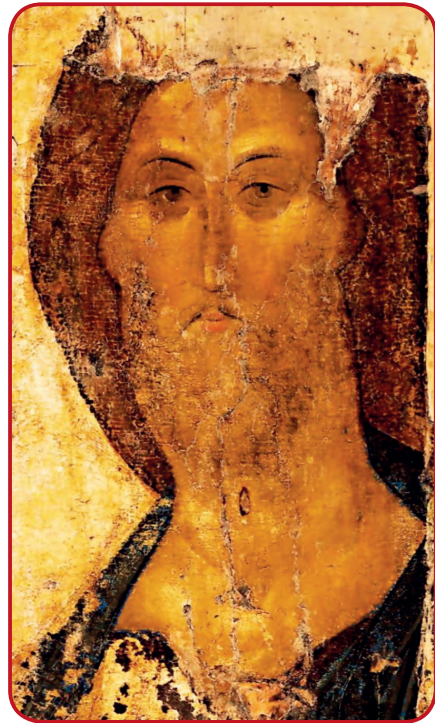
«Εσείς ποιος λέτε ότι είμαι;».

Τότε ο Σίμων Πέτρος είπε:

«Εσύ είσαι ο Χριστός,

ο γιος του ζωντανού Θεού»,

δηλαδή ο πραγματικός Θεός.

ΙΔΕΕΣ ΓΙΑ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Γράψε τι μαθαίνουμε από τα Ευαγγέλια

και τα βιβλία της Εκκλησίας;

.....

.....

.....

Τι σημαίνει η λέξη;

Απόστολοι → ονομάζονται οι μαθητές του Ιησού.

1. Από την Καινή Διαθήκη

Ήρθε στον κόσμο σαν ξένος

Πριν ο Χριστός γεννηθεί στη Βηθλεέμ,
ο Καίσαρας Αύγουστος ήταν άρχοντας.

Τότε ο Καίσαρας Αύγουστος ζήτησε
από όλους τους ανθρώπους
να κάνουν απογραφή,
δηλαδή να πουν το όνομά τους
και σε ποιο μέρος μένουν.

Ο Ιωσήφ ξεκίνησε από τη Ναζαρέτ,
για να πάει στη Βηθλεέμ,
μαζί με την Μαριάμ τη γυναίκα του.

Η Μαριάμ ήταν έγκυος
και θα γεννούσε ένα αγόρι.

Η Μαριάμ γέννησε σε στάβλο τη νύχτα,
γιατί δεν είχαν που να μείνουν
κι έμειναν εκεί μερικές μέρες.

Το βράδυ που γεννήθηκε το αγόρι,

στον ουρανό έλαμπε ένα αστέρι.
Τρεις μάγοι ακολούθησαν το αστέρι
κι έφτασαν στον στάβλο.
Εκεί οι μάγοι συνάντησαν
το μικρό αγόρι και τη μητέρα του.
Αμέσως γονάτισαν
και έδωσαν δώρα στο μωρό,
δηλαδή χρυσάφι, **λιβάνι και σμύρνα**.
Ο «Ιησούς Χριστός» ήταν αυτό το αγόρι.
Οι τρεις μάγοι άφησαν τα δώρα,
κι έφυγαν κρυφά τη νύχτα.
Οι μάγοι δεν ήθελαν
να καταλάβει ο άρχοντας Ηρώδης,
ότι είχαν πάει τα δώρα στο αγόρι.

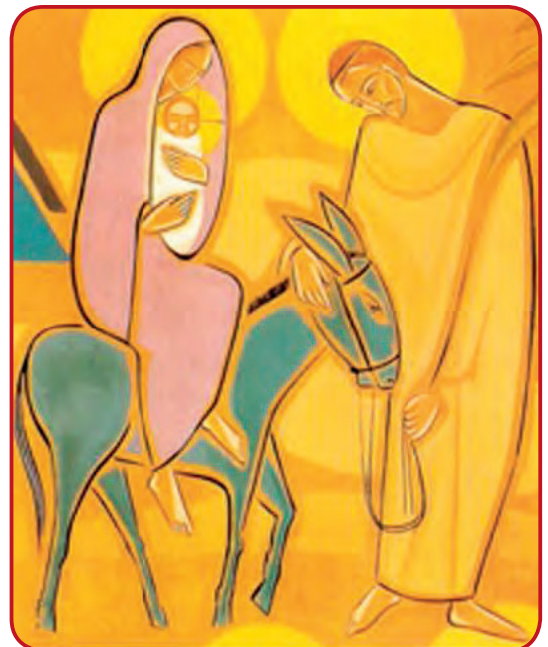
Τι σημαίνει η λέξη;

Λιβάνι και σμύρνα → αρωματικά που βγαίνουν από φυτά

και εκείνη την εποχή ήταν πολύ ακριβά

και σημαντικά δώρα

Ο Ηρώδης όμως το έμαθε
και θύμωσε πολύ με τους μάγους.
Αμέσως είπε στους στρατιώτες
να σκοτώσουν όλα τα μωρά.
Ο Ιωσήφ ο πατέρας του αγοριού
είδε στον ύπνο του έναν άγγελο.
Ο άγγελος είπε στον Ιωσήφ
να φύγουν γρήγορα από εκεί
και να πάνε στην Αίγυπτο.
Ο Ηρώδης πέθανε μετά από χρόνια
και ο Ιωσήφ είδε πάλι έναν άγγελο
στον ύπνο του.
Ο άγγελος του είπε,
να επιστρέψουν στη Ναζαρέτ,
γιατί εκεί θα είναι ασφαλείς.
Όλοι μαζί γύρισαν στη Ναζαρέτ.

ΙΔΕΕΣ ΓΙΑ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1) Γράψε τι σου άρεσε πιο πολύ

από τη γέννηση του Ιησού:

.....

.....

.....

2) Η Μαριάμ και ο Ιωσήφ πώς ένιωσαν,

όταν έφυγαν, για να προστατέψουν τον Ιησού;

Γράψε τα συναισθήματά τους:

.....

.....

.....

3) Τι δώρα πήγαν οι 3 μάγοι στον Ιησού;

.....

.....

.....

Ο Μεσσίας που όλοι περίμεναν

Ο Ιησούς επέστρεψε στη Ναζαρέτ
και το Σάββατο πήγαινε στη Συναγωγή.

Οι Ιουδαίοι πήγαιναν εκεί το Σάββατο
διάβαζαν τη Γραφή, δηλαδή τα ιερά βιβλία
και όλοι μαζί προσεύχονταν στον Θεό.

Ο Ιησούς διάβασε δυνατά σε ένα βιβλίο
ότι ο Θεός έστειλε τον άνθρωπο
που θα βοηθούσε όλους τους ανθρώπους.

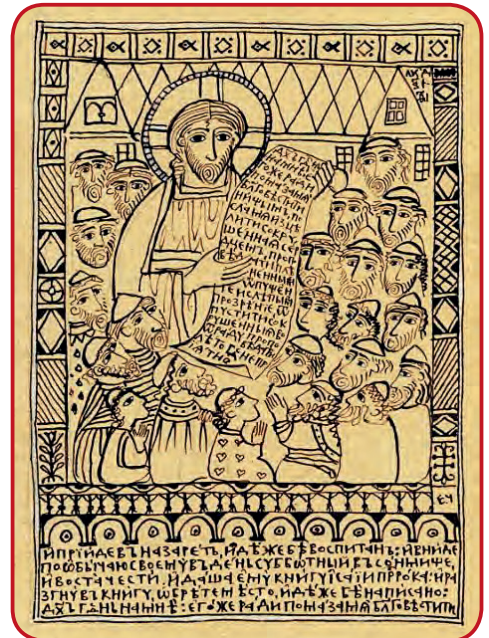
Τότε ο Ιησούς είπε στη Συναγωγή
ότι ο άνθρωπος αυτός ήρθε στον κόσμο.

Τότε όλοι οι άνθρωποι χάρηκαν,

γιατί κατάλαβαν,

ότι ο Ιησούς θα τους σώσει.

Πολύς κόσμος πήγαινε στα Ιεροσόλυμα,
για να γιορτάσει το Πάσχα.

Τι σημαίνει η λέξη;

Μεσσίας → ο Σωτήρας, δηλαδή αυτός που θα σώσει τον κόσμο.

Όταν ο Ιησούς πήγε στα Ιεροσόλυμα,
όλος ο κόσμος τον είδε
και άρχισε να τον δοξάζει
και να τον φωνάζει «βασιλιά».

ΙΔΕΕΣ ΓΙΑ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1) Ο Ιησούς είπε στους ανθρώπους
ότι ήρθε ο σωτήρας τους.

Γιατί πιστεύεις ότι χάρηκαν;

.....

.....

.....

2) Παρατήρησε την εικόνα του Ιησού.

Πώς πήγε στα Ιεροσόλυμα;

.....

.....

.....

.....

.....

3) Τι έκαναν οι άλλοι άνθρωποι,

όταν είδαν τον Ιησού;

.....

.....

.....

4) Πώς ένιωσαν οι άλλοι άνθρωποι,

όταν είδαν τον Ιησού;

.....

.....

.....

Ο Δάσκαλος που όλοι θαύμαζαν

Ο Ιησούς δίδασκε στον ναό την ημέρα

και τα βράδια πήγαινε σε ένα βουνό.

Το βουνό αυτό λεγόταν «Όρος των Ελαιών»,

γιατί είχε πολλές ελιές.

Ο κόσμος πήγαινε στον ναό το πρωί,

για να ακούσει τα λόγια του.

Ο Ιησούς μιλούσε για τον Θεό

κι έλεγε στους ανθρώπους

να κάνουν καλές πράξεις

και να προσεύχονται στον Θεό.

ΙΔΕΕΣ ΓΙΑ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1) Παρατήρησε την εικόνα

και γράψε τι βλέπεις γύρω από τον Ιησού:

.....

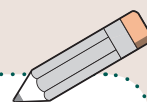
.....

.....

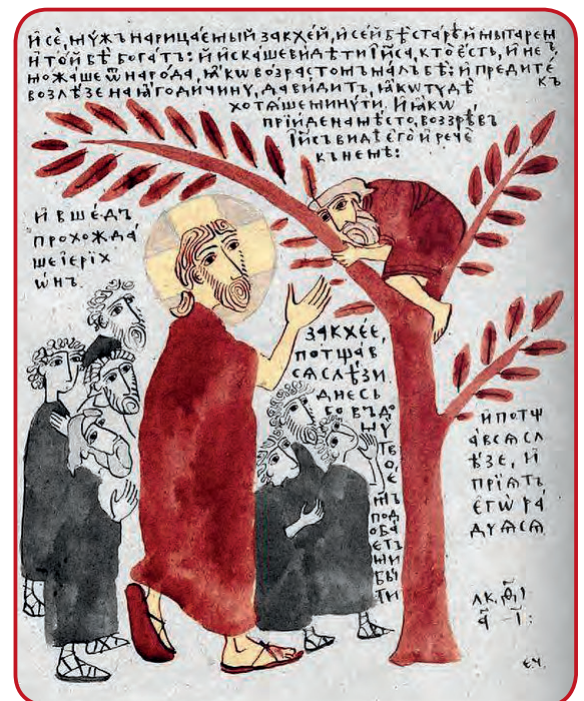
2) Ζωγράφισε μια δική σου εικόνα με τον Ιησού

που μιλάει στους ανθρώπους.

Κοντά σε όλους χωρίς διάκριση

Ο Ιησούς είχε πολλούς φίλους,
και ο κόσμος τον αγαπούσε πολύ.
Μερικοί άνθρωποι ήταν πολύ καλοί
και μερικοί άνθρωποι ήταν κακοί.
Πολλοί άνθρωποι, όπως οι Φαρισαίοι
κατηγορούσαν τους κακούς ανθρώπους
και τους έδιωχναν από τον ναό.
Ο Ιησούς όμως δεν έδιωχνε κανέναν.
Ο Ιησούς πάντα έλεγε στον ναό
ότι ο Θεός αγαπά όλο τον κόσμο
κι όλους τους ανθρώπους.
Πολλές φορές ο Ιησούς έλεγε
ότι θα σώσει τον κόσμο
Έλεγε ότι δε θέλει μόνο
να κρίνει τους ανθρώπους,
δηλαδή να λέει στον ναό
ποιος άνθρωπος είναι καλός
και ποιος άνθρωπος είναι κακός.

ΙΔΕΕΣ ΓΙΑ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1) Ο Ιησούς δεν έδιωχνε

κανέναν άνθρωπο από το ναό.

Γιατί το έκανε αυτό;

.....
.....
.....

2) Συμπλήρωσε τα παρακάτω κενά:

Ο Ιησούς είχε πολλούς

Μερικοί άνθρωποι ήταν.....

και μερικοί άνθρωποι ήταν

Ο Ιησούς δενκανέναν άνθρωπο.

Ο Ιησούς έλεγε ότι οαγαπά

όλους τους

Αρνήσεις και διωγμός

Πολλοί ιερείς έβλεπαν τον Ιησού
να μιλάει σε πολύ κόσμο
και να βοηθάει πολλούς ανθρώπους.

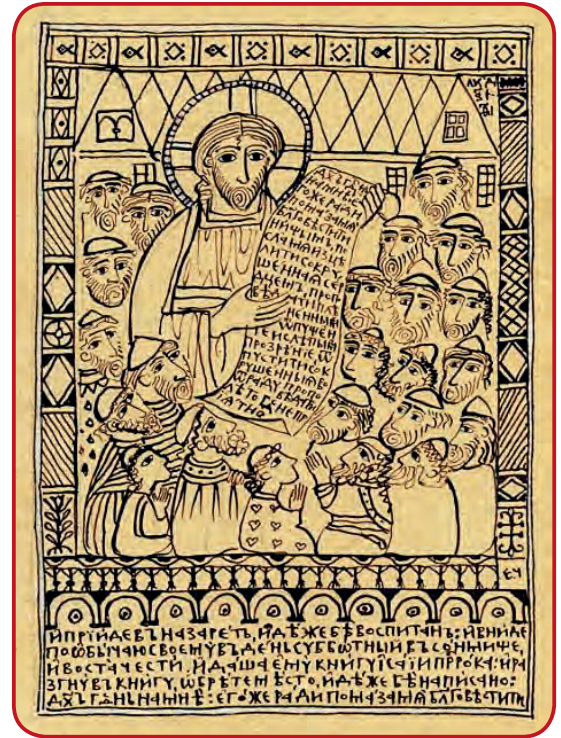
Τότε οι ιερείς άρχισαν
να φοβούνται τον Ιησού.

Οι ιερείς φοβήθηκαν
μήπως ο Ιησούς γίνει βασιλιάς.

Τότε όλοι μαζί αποφάσισαν
να τον κατηγορήσουν για κάτι κακό
και να τον δικάσουν.

Ακόμα πολλοί άνθρωποι είπαν ψέματα
ότι ο Ιησούς είναι κακός άνθρωπος,
για να μπερδέψουν τους δικαστές.

Μια μέρα πήγαν τον Ιησού σε ένα βουνό,
για να τον ρίξουν στον γκρεμό,
αλλά ο Ιησούς δε φοβήθηκε καθόλου
κι έφυγε ήσυχος για τον ναό.

ΙΔΕΕΣ ΓΙΑ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1) Συμπλήρωσε τα παρακάτω κενά:

Οι ιερείςμήπως ο
γίνει βασιλιάς.

Τότε όλοι μαζί
να τον κατηγορήσουν για κάτι.....

Ακόμα πολλοί άνθρωποι είπαν.....
ότι ο Ιησούς είναιάνθρωπος,
για νατους δικαστές.

2) Γράψε τα συναισθήματα του Ιησού

και των ανθρώπων που τον κατηγορήσαν:

Ο Ιησούς ένιωσε.....

Οι ιερείς ένιωσαν.....

Τι συναισθήματα έχεις εσύ;

Νιώθω.....

.....

.....

.....

2. Από την εικονογραφία

Οι εικόνες του Δωδεκάορτου

Δωδεκάορτο ονομάζουμε τις 12 σημαντικές γιορτές της χριστιανικής Εκκλησίας. Οι γιορτές αυτές έχουν σχέση με τη ζωή του Χριστού.

Το Δωδεκάορτο

βρίσκεται ζωγραφισμένο στο πάνω μέρος του τέμπλου του ναού.

Το Δωδεκάορτο περιέχει τις παρακάτω εικόνες:

- 1) Ευαγγελισμός
- 2) Γέννηση
- 3) Υπαπαντή
- 4) Βάπτιση
- 5) Μεταμόρφωση

6) Βαϊοφόρος

7) Ανάσταση Λαζάρου

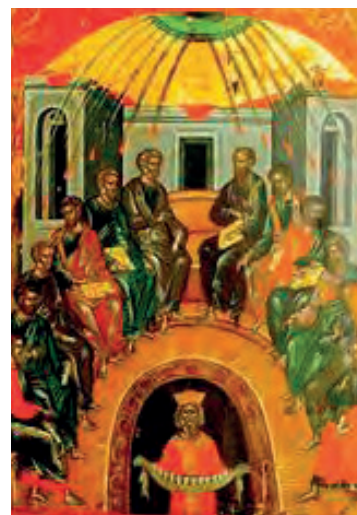
8) Σταύρωση

9) Ανάσταση

10) Ανάληψη

11) Κοίμηση της Θεοτόκου

12) Πεντηκοστή

ΙΔΕΕΣ ΓΙΑ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1) Βάλε από ένα τίτλο

σε κάθε εικόνα του

Δωδεκάορτου.

«Χριστός Ανέστη»

Γιορτάζοντας το Πάσχα

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ 7

Το Πάσχα της Εκκλησίας
μας βοηθά να δούμε
πώς σταυρώθηκε
και αναστήθηκε ο Χριστός.
Είναι η ελπίδα της ζωής
και η νίκη κατά του θανάτου.
Το χριστιανικό Πάσχα
είναι η γιορτή της χαράς
και της αγάπης προς όλους.

Η Μεγάλη Σαρακοστή

Η Μεγάλη Σαρακοστή είναι
η περίοδος των 40 ημερών.

Ξεκινάει από την Καθαρά Δευτέρα
και φτάνει ως τη Μεγάλη Εβδομάδα.

Εκείνη την περίοδο
οι χριστιανοί νηστεύουν
και προετοιμάζονται
για τη μεγάλη γιορτή του Πάσχα.

Στο διάστημα αυτό
οι πιστοί μετανιώνουν
για τα λάθη τους
και συγχωρούν τους άλλους
για τα δικά τους λάθη.

Κατά τη διάρκεια της Σαρακοστής
το απόγευμα κάθε Παρασκευής
ψέλνονται στην εκκλησία
οι Χαιρετισμοί της Παναγίας.

Η Καθαρά Δευτέρα

- Γιατί τη λένε Καθαρά Δευτέρα;

Οι άλλες Δευτέρες

είναι βρώμικες;

είχα ρωτήσει

κάποτε τη μητέρα μου.

Η μητέρα μου είχε χαμογελάσει

και είχε απαντήσει:

- Όχι βέβαια,

αλλά η Καθαρά Δευτέρα

είναι η πρώτη μέρα

της μεγάλης Σαρακοστής.

Για 40 μέρες νηστεύουμε από:

✓ κρέας

✓ ψάρι

✓ γάλα και τυρί

Μετά έρχεται η Μεγάλη Εβδομάδα.

Τη Μεγάλη Εβδομάδα

νηστεύουμε από το λάδι.

Στο τέλος φτάνει
η Μεγάλη Κυριακή του Πάσχα.
Στα παλιά χρόνια νήστευαν
και τις 40 μέρες από το λάδι.
Οι νοικοκυρές έπλεναν
τις κατσαρόλες στην κουζίνα
Δε θα μαγείρευαν
καθόλου λαδερό φαγητό.
Έτσι, οι κατσαρόλες
έμεναν καθαρές.
Γι' αυτό ονομάστηκε
Καθαρά Δευτέρα.

Έθιμα της Καθαράς Δευτέρας

Σε όλη την Ελλάδα γιορτάζουν
την Καθαρά Δευτέρα
με διάφορα έθιμα.
Η ημέρα αυτή είναι αργία.

Σε όλη την Ελλάδα τρώνε:

✓ λαγόνα

✓ ταραμά

✓ θαλασσινά

✓ φασολάδα

Το κύριο έθιμο

της Καθαρής Δευτέρας

είναι το πέταγμα

του χαρταετού.

Έθιμα της Σαρακοστής

Τα παλιά χρόνια οι νοικοκυρές

έφτιαχνα την κυρά-Σαρακοστή.

Την χρησιμοποιούσαν

σαν ημερολόγιο.

Μετρούσαν τις εβδομάδες

από την Καθαρά Δευτέρα

μέχρι και την Μεγάλη Εβδομάδα.

Η κυρά Σαρακοστή
είναι μια ζωγραφιά.
Είναι μια γυναίκα με 7 πόδια.
Το κάθε πόδι της
συμβολίζει και μία εβδομάδα
της Σαρακοστής.
Έχει τα χέρια της ενωμένα
γιατί προσεύχεται.
Κρατά ένα σταυρό.
Δεν έχει στόμα, επειδή νηστεύει.
Κάθε εβδομάδα που περνούσε
οι νοικοκυρές της έκοβαν
και 1 πόδι.
Το τελευταίο πόδι το έκοβαν
το Μεγάλο Σάββατο.
Σε πολλά μέρη οι νοικοκυρές
φτιάχνουν την κυρά-Σαρακοστή
από ζυμάρι.
Αλλού την φτιάχνουν από πανί
που το γεμίζουν με πούπουλα.

ΙΔΕΕΣ ΓΙΑ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1) Κύκλωσε τα τρόφιμα
που είναι νηστίσιμα.

μακαρόνια

σουβλάκια

μπανάνα

φακές

ψάρι

φασολάκια

σοκολάτα

ψωμί

μήλο

κρέας

ντομάτα

τυρί

2) Αντιστοίχισε τις λέξεις
της **A** στήλης με τις φράσεις
που ταιριάζουν στη **B** στήλη.

A

χαρταετός

ημερολόγιο

λαγάνα

αργία

7 πόδια

B

έθιμο της Καθαράς Δευτέρας

έθιμο της Σαρακοστής

Μεγάλη Εβδομάδα

Ιησούς γιορτάζει

με τους μαθητές του το Πάσχα.

Ο Μυστικός Δείπνος

Ήρθε το Πάσχα.

Πολλοί Ιουδαίοι

ταξίδεψαν στην Ιερουσαλήμ.

Η γιορτή του Πάσχα

άρχιζε το βράδυ με ένα **δείπνο**.

Γιόρταζαν με τις οικογένειες τους,

με φίλους και συγγενείς.

Ο Ιησούς με τους μαθητές του

ήρθαν στα Ιεροσόλυμα

για να γιορτάσουν το Πάσχα.

Οι μαθητές ρώτησαν τον Ιησού

πού θέλει να γιορτάσουν το Πάσχα.

Τι σημαίνει η λέξη;

δείπνο → το φαγητό που τρώμε το βράδυ

Εκείνος τους είπε
να πάνε στην πόλη.
Θα βρουν κάποιον
που θα κουβαλάει νερό.
Στο σπίτι που θα μπει
θα υπάρχει ένα στρωμένο τραπέζι
σε ένα μεγάλο δωμάτιο.
Εκεί θα ετοιμάσετε
το γιορτινό τραπέζι.
Οι μαθητές πήγαν στην πόλη
και έκαναν
ότι τους ζήτησε ο Ιησούς.
Την ώρα που οι μαθητές
με τον Ιησού έτρωγαν στο τραπέζι
ο Ιησούς τους είπε:
«Κάποιος από εσάς
θα με προδώσει».
Την ώρα που έτρωγαν
πήρε την πιατέλα
και ευλόγησε το ψωμί.

Το έκοψε σε κομμάτια
και το έδωσε στους μαθητές.
Τότε ο Ιησούς τους είπε:
«Πάρτε και φάτε,
αυτό είναι το σώμα μου».
Ύστερα πήρε
το ποτήρι με το κρασί.
Είπε μια προσευχή.
Τους το έδωσε και
ήπιαν όλοι από αυτό.
Τους είπε:
«Αυτό είναι το αίμα μου,
που χύνεται για χάρη όλων».

Η προδοσία και η σύλληψη του Ιησού.

Την ώρα που μιλούσε ο Ιησούς
έφτασε ο Ιούδας
μαζί με ένα πλήθος ανθρώπων
που κρατούσαν ξίφη και ρόπαλα.

Ο Ιούδας τους είπε:

«Θα πιάσετε

αυτόν που θα φιλήσω».

Ο Ιούδας φίλησε τον Ιησού
και αυτοί τον συνέλαβαν.

Οι μαθητές του

τον άφησαν και έφυγαν.

Η δίκη και η καταδίκη του Ιησού

Ο Ιησούς ανακρινόταν
στο σπίτι του αρχιερέα
όλη νύχτα.

Πολλοί τον κατηγορούσαν
με ψεύτικες μαρτυρίες.

Όταν ξημέρωσε, αποφάσισαν
να τον καταδικάσουν
σε θάνατο.

Τον έδεσαν και τον πήγαν
στον Πόντιο Πιλάτο,
τον Ρωμαίο Διοικητή.

Ο Πιλάτος αφού τον ανέκρινε
είπε στους Ιουδαίους
ότι δεν τον βρήκε ένοχο.

Οι Ιουδαίοι του είπαν

ότι υπερασπίζεται
έναν εχθρό του Καίσαρα.
Ο Πιλάτος έκανε
μια τελευταία προσπάθεια
για να τον σώσει.
Τους ρώτησε
ποιον να ελευθερώσει.
Τον Χριστό ή
έναν πολύ γνωστό ληστή;
Εκείνη του είπαν
να ελευθερώσει
τον γνωστό ληστή
και τον Χριστό να τον σταυρώσει.
Έτσι, ελευθέρωσε
τον γνωστό ληστή
και τον Χριστό τον παρέδωσε
για να σταυρωθεί.

Τι σημαίνει η λέξη;

υπερασπίζομαι → υποστηρίζω

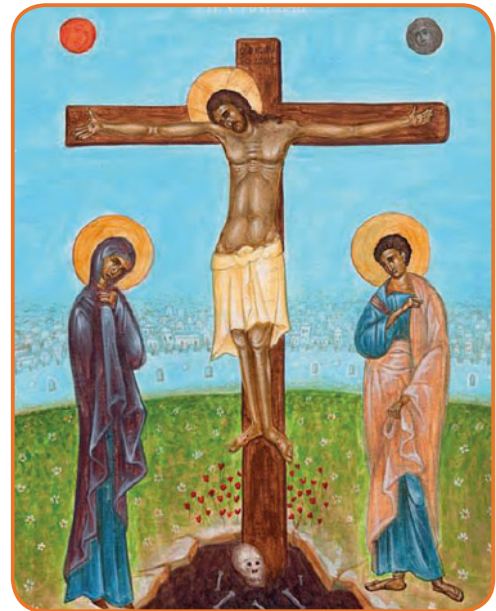
Τα πάθη και η σταύρωση του Ιησού

Οι στρατιώτες πήραν τον Ιησού,
τον έντυσαν με κόκκινη **χλαμύδα**,
του φόρεσαν ένα στεφάνι από αγκάθια
και του έδωσαν ένα καλάμι.

Οι στρατιώτες τον χτυπούσαν
και τον έφτυναν.

Φώναζαν «Ζήτω ο βασιλιάς»,
για να τον ταπεινώσουν,
δηλαδή να τον κάνουν
να νιώσει άσχημα.

Μετά οι στρατιώτες τον έβαλαν
σε έναν ξύλινο σταυρό,
για να τον σταυρώσουν.

Τι σημαίνει η λέξη;

χλαμύδα → ένα κόκκινο ρούχο που φορούσαν

οι Ρωμαίοι αυτοκράτορες και βασιλιάδες.

Τον σταύρωσαν στις 9 το πρωί
και μοίρασαν τα ρούχα του.
Οι στρατιώτες σταύρωσαν δύο ληστές
δεξιά κι αριστερά από τον Ιησού.
Πολλοί άνθρωποι του μιλούσαν άσχημα.
Του φώναζαν:
«Σώσε τον εαυτό σου
και κατέβα από το σταυρό!».
Άλλοι έλεγαν:
«Ο Ιησούς λέει
ότι είναι ο Μεσσίας και ο Βασιλιάς.
Να κατέβει από τον σταυρό,
για να πιστέψουμε σε αυτόν!».
Ο Ιησούς είπε:
«Θεέ μου, γιατί με εγκαταλείπεις;».
Οι στρατιώτες έδωσαν στον Ιησού
ένα σφουγγάρι με ξύδι,
για να πει
κι έτσι να τον τιμωρήσουν.
Τότε ο Ιησούς πέθανε.

ΙΔΕΕΣ ΓΙΑ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Πώς ένωσε ο Ιησούς στον σταυρό;

.....
.....
.....

Πώς ένωσαν οι στρατιώτες;

.....
.....
.....

Η ταφή του Ιησού

Την άλλη μέρα ήταν Σάββατο.

Οι στρατιώτες ήθελαν

να θάψουν τους άνδρες

που ήταν στους σταυρούς.

Ένας άνδρας κατέβασε τον Ιησού

από τον σταυρό

και τύλιξε το σώμα του σε σεντόνι.

Μετά τον έθαψαν σε έναν τάφο

κι έκλεισαν την είσοδο

με μια μεγάλη πέτρα.

Η Μαρία Μαγδαληνή κι άλλες γυναίκες

είδαν τον Ιησού στον τάφο

κι έφυγαν στενοχωρημένες.

ΙΔΕΕΣ ΓΙΑ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1) Συμπλήρωσε τα παρακάτω κενά:

Την επόμενη μέρα ήταν.....

Οιήθελαν

να..... ΤΟΥΣ

Ένας άνδρας κατέβασε τον.....

από τον

Μετά τον έθαψαν σε έναν

κι έκλεισαν την είσοδο

με μια μεγάλη.....

Η Ανάσταση του Ιησού

Την άλλη μέρα ήταν Κυριακή.

Οι μαθητές του Ιησού πήγαν στον τάφο,
για να προσευχηθούν.

Οι μαθητές είχαν αγοράσει μύρα,
για να βάλουν στο σώμα του.

Αυτό ήταν ένα έθιμο για του νεκρούς,
δηλαδή το έκαναν,
όταν κάποιος πέθαινε.

Όταν οι μαθητές έφτασαν,
η είσοδος ήταν ανοιχτή.

Η πέτρα δεν υπήρχε στην είσοδο.

Τότε μπήκαν μέσα,
γιατί δεν ήξεραν
τι είχε συμβεί.

Ένας άγγελος τους είπε
ότι ο Ιησούς είχε αναστηθεί,
δηλαδή ήταν ζωντανός
κι είχε φύγει.

Ο άγγελος τους είπε
να πουν το χαρούμενο νέο
σε όλους τους μαθητές.
Οι μαθητές ένιωσαν χαρά
και είδαν τον Ιησού μετά από λίγο.
Αμέσως έπεσαν κάτω
και τον προσκύνησαν.
Ο Ιησούς τους είπε:
«Να έχετε ειρήνη πάντα.
Να κάνετε μαθητές μου
όλους τους ανθρώπους.
Να βαπτίζετε τους ανθρώπους
στο όνομα του Πατρός και του Υιού
και του Αγίου Πνεύματος.
Να διδάσκετε τους ανθρώπους
να τηρούν τις εντολές μου,
δηλαδή να κάνουν με πράξεις,
αυτά που έχω πει με λόγια.
Εγώ θα είμαι μαζί σας για πάντα».

Η Ανάσταση του Ιησού είναι μεγάλη γιορτή
για τους Χριστιανούς.

ΙΔΕΕΣ ΓΙΑ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1) Πώς ένιωθαν οι μαθητές,

πριν πάνε στον τάφο του Ιησού;

.....
.....
.....

Πώς ένιωσαν οι μαθητές,

όταν έμαθαν για την ανάσταση του Ιησού;

.....
.....
.....

Πώς νιώθουμε όλοι οι Χριστιανοί

την Κυριακή της Ανάστασης;

.....
.....
.....

ΙΔΕΕΣ ΓΙΑ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

2) Συμπλήρωσε τα κενά:

Οι μαθητές είχαν αγοράσει.....,

για να βάλουν στοΤΟΥ.

Η δεν υπήρχε στην

Οτους είπε να πουν

το.....νέο

σε όλους τους

Ο Ιησούς είπε:

«Να έχετε..... πάντα».

Πασχαλινά έθιμα

Η Μεγάλη Παρασκευή

Η Μεγάλη Παρασκευή είναι σημαντική

για όλους τους Χριστιανούς

και γίνονται πολλά έθιμα.

Η Αποκαθήλωση γίνεται το πρωί,
δηλαδή ο ιερέας κατεβάζει το σώμα
του Ιησού από τον σταυρό.

Ο ιερέας τυλίγει το σώμα
με ένα άσπρο σεντόνι.

Μετά βάζει ένα χρυσό ύφασμα
με την εικόνα του Ιησού στον Επιτάφιο.

Ο Επιτάφιος συμβολίζει τον τάφο του Ιησού.

Ο Επιτάφιος έχει πάνω του λουλούδια.

Τα κορίτσια στολίζουν τον Επιτάφιο
τη Μεγάλη Πέμπτη
και λένε προσευχές.

Τα παιδιά περνούν κάτω
από τον Επιτάφιο.

Το απόγευμα γίνεται η Ακολουθία,

δηλαδή η λειτουργία στον ναό

Το βράδυ γίνεται η περιφορά,

δηλαδή ο ιερέας και οι πιστοί

πηγαίνουν με τον Επιτάφιο

σε όλες τις γειτονιές.

Ο ιερέας, οι ψάλτες πηγαίνουν μπροστά
και οι άνθρωποι ακολουθούν.

Όλοι ψάλλουν προσευχές
και κρατούν αναμμένα φαναράκια.

Όλοι λέμε «Καλή Ανάσταση!»,
γιατί περιμένουμε την επόμενη μέρα.

Νιώθουμε λύπη για όλα αυτά
που ο Ιησούς Χριστός έπαθε,
αλλά νιώθουμε και χαρά,
γιατί αναστήθηκε.

Οι χριστιανοί νηστεύουν
και τρώνε μόνο ψωμί, ελιές και όσπρια.

ΙΔΕΕΣ ΓΙΑ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Τι κάνουν οι Χριστιανοί τη Μεγάλη Παρασκευή;

.....
.....
.....

Πώς νιώθουν αυτή τη μέρα;

.....
.....
.....

Γιατί νιώθουν αυτά τα συναίσθηματα;

.....
.....
.....

Λαμπρή

Η μέρα της Ανάστασης

Η μέρα της Ανάστασης λέγεται Λαμπρή,

γιατί οι χριστιανοί νιώθουν χαρά.

Το πρωί στον ναό γίνεται λειτουργία

και οι πιστοί χτυπάνε μεταλλικά αντικείμενα,

όπως κατσαρόλες.

Αυτό είναι ένα έθιμο της Λαμπρής.
Η Ανάσταση γίνεται τη νύχτα
του Μεγάλου Σαββάτου στον ναό.
Οι πιστοί πηγαίνουν στον ναό
με κεράκια και λαμπάδες.
Τα φώτα της εκκλησίας κλείνουν
λίγο πριν τις 12.
Ο ιερέας βγαίνει από την Ωραία Πύλη
κρατάει μια λαμπάδα
και ανάβει τις λαμπάδες των πιστών.
Οι πιστοί ανάβουν τις λαμπάδες τους
και λένε «Χριστός Ανέστη».
Οι καμπάνες χτυπάνε δυνατά
και οι πιστοί ρίχνουν βεγγαλικά.
Μετά την Ανάσταση σπάνε κόκκινα αυγά
που έχουν βάψει τη Μεγάλη Πέμπτη.
Η λειτουργία συνεχίζεται στον ναό
μέχρι το πρωί.

ΙΔΕΕΣ ΓΙΑ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1) Ποιο έθιμο είναι το αγαπημένο σου;

.....
.....
.....

Πώς νιώθουν οι πιστοί στην Ανάσταση;

.....
.....
.....

Πώς νιώθεις στην Ανάσταση;

.....
.....
.....

2) Ζωγράφισε μια εικόνα από τη Λαμπρή

Ο κόσμος μας ένα στολίδι

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ 8

Ο Θεός έχει φτιάξει τον κόσμο,
δηλαδή τη φύση, το περιβάλλον,
τα ζώα και τον άνθρωπο.

Όλα όσα είναι γύρω μας,
είναι ο κόσμος μας.

Ο κόσμος μας είναι όμορφος
και όλοι μαζί μπορούμε
να προστατεύουμε τον κόσμο.

Όλοι οι άνθρωποι μπορούμε
να σεβόμαστε τον κόσμο,
δηλαδή να αγαπάμε
και να κάνουμε καλό
στη γη, στα ζώα
και τους ανθρώπους.

ΙΔΕΕΣ ΓΙΑ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Ζωγράφισε στο μπλοκ σου
μια εικόνα από τον κόσμο μας.

Κόσμος σημαίνει στολίδι

Πριν πολλά χρόνια,
οι άνθρωποι έβλεπαν γύρω τους
και θαύμαζαν τα πάντα.

Οι άνθρωποι σκέφτονταν
ότι όλα ήταν όμορφα,
δηλαδή ο ήλιος, το φεγγάρι,
τα αστέρια, ο ουρανός,
η θάλασσα και η φύση.

Οι Έλληνες ονόμασαν
όσα είναι γύρω μας κόσμο,
που σημαίνει στολίδι,
γιατί είναι πολύ όμορφα.

ΙΔΕΕΣ ΓΙΑ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1) Κοίτα έξω από το παράθυρο.

Τι σου αρέσει πιο πολύ;

2) Πώς μπορούν τα ζώα

να βοηθήσουν τον άνθρωπο;

Όλος ο κόσμος είναι πλάση του Θεού

Η Κιβωτός του Νώε

Τα χρόνια πέρασαν
και οι άνθρωποι έγιναν πολλοί.
Κάποιοι άνθρωποι είχαν κακία,
γιατί είχαν ξεχάσει το θέλημα του Θεού
Μια μέρα άρχισε βροχή
και σταμάτησε μετά από 40 μέρες.
Αυτό ήταν ο **Κατακλυσμός**.
Η βροχή δε σταματούσε
και οι άνθρωποι κινδύνευαν.
Το νερό σκέπασε τα πάντα,
το χώμα και τα δέντρα.
Μετά σκέπασε τα βουνά
και οι άνθρωποι χάθηκαν.

Τι σημαίνει η λέξη;

Κατακλυσμός → η πολύ δυνατή βροχή που πλημμυρίζει τα πάντα για πολλές μέρες

Ο Νώε όμως σώθηκε,

γιατί ήταν πολύ καλός.

Ο Νώε πίστευε στον Θεό

και ο Θεός τον βοήθησε.

Ο Νώε έφτιαξε την Κιβωτό,

δηλαδή ένα μεγάλο καράβι.

Η οικογένειά του μπήκε μέσα

και πήρε πολλά ζώα.

Μέσα στην κιβωτό έβαλαν

ένα αρσενικό κι ένα θηλυκό ζώο,

για να γεννήσουν ζωάκια.

Μια μέρα η βροχή σταμάτησε

και ο Νώε άφησε ένα κοράκι,

για να πετάξει στον ουρανό.

Ο Νώς περίμενε,

να γυρίσει το κοράκι

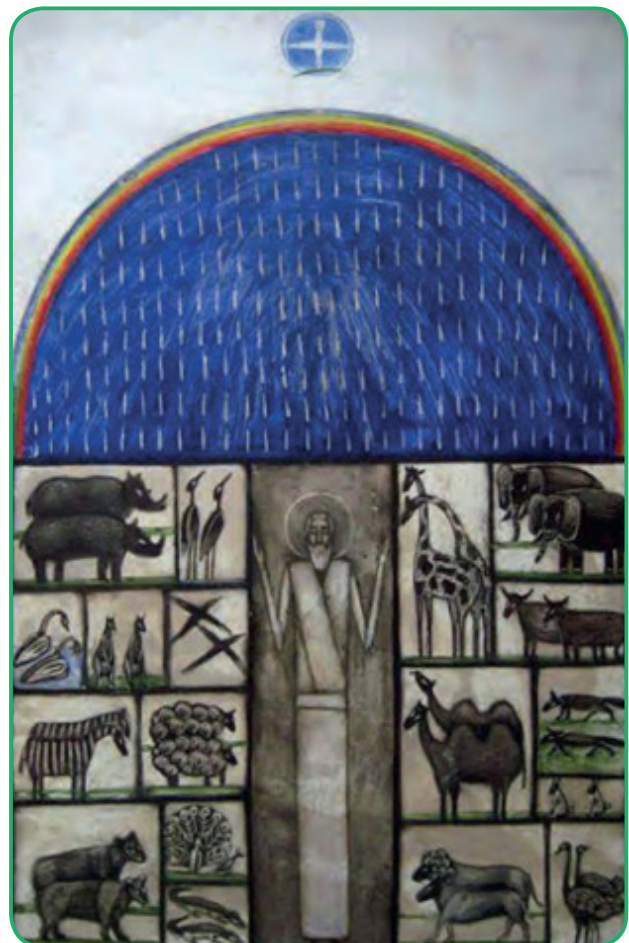
και να έχει κάτι

στο ράμφος του.

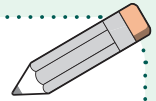
Έτσι θα καταλάβαινε
ότι η βροχή σταμάτησε
και το νερό έχει φύγει.
Το κοράκι δε γύρισε πίσω.
Μετά άφησε ένα περιστέρι
και το περιστέρι γύρισε.
Στο ράμφος του είχε
ένα κλαδί ελιάς.

Τότε ο Νώε κατάλαβε
ότι η βροχή είχε σταματήσει.
Η Κιβωτός σταμάτησε
σε ένα βουνό.
Ο Νώε και η οικογένειά του
βγήκαν έξω.
Όλοι ήταν πολύ χαρούμενοι
και ευχαρίστησαν τον Θεό,
γιατί σώθηκαν.

ΙΔΕΕΣ ΓΙΑ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

- 1) Ζωγράφισε κι εσύ ένα μεγάλο καράβι
και πολλά ζώα όπως ο Νώε.

(με τη βοήθεια του δασκάλου)

- 2) Ποια ζώα κινδυνεύουν
να εξαφανιστούν;
- 3) Πολλά ζώα κινδυνεύουν,
όπως τα σκυλάκια και τα γατάκια
που είναι αδέσποτα στον δρόμο.
- ✓ Τι μπορείς να κάνεις,
για να βοηθήσεις τα ζώακια;
 - ✓ Τι μπορεί να κάνει το σχολείο,
για να βοηθήσει τα ζώακια;

Το φυσικό περιβάλλον στη λατρεία, στις εικόνες, στους ναούς.

Η χριστιανική τέχνη,
είναι η τέχνη που υπάρχει
στις χριστιανικές εκκλησίες.
Στις χριστιανικές εκκλησίες
οι άνθρωποι πιστεύουν στον Χριστό.
Στις εικόνες και στους τοίχους
υπάρχουν πολλές ζωγραφιές.
Πολλές ζωγραφιές δείχνουν
τα βουνά, τα δέντρα,
τα φυτά, τα λουλούδια,
ακόμα τη θάλασσα, τα ποτάμια,
τα πουλιά, τα ψάρια και τα ζώα.

Τι σημαίνει η λέξη;

Ναός → σημαίνει εκκλησία. Στο μέρος αυτό μπορούμε

να λατρεύουμε τον Θεό και να κάνουμε τα μυστήρια
της Εκκλησίας, όπως η κοινωνία, ο γάμος, η βάφτιση
και πολλά άλλα.

Μερικές φορές όλα αυτά
τα ζωγραφίζουμε
με ανθρώπινη μορφή,
δηλαδή όπως ο άνθρωπος.
Αυτό λέγεται προσωποποίηση,
για παράδειγμα μπορούμε
να ζωγραφίσουμε έναν ποταμό
όπως είναι ένας άνθρωπος.
Πολλά πουλιά και ζώα
υπάρχουν σε εικόνες,
όπως το παγώνι, ο πελεκάνος,
τα περιστέρια και το ελάφι.
Ακόμα η πηγή με το νερό
υπάρχει σε πολλές εικόνες.
Στην εκκλησία ο ιερέας
ραντίζει με αγιασμό,
δηλαδή με νερό και βασιλικό.
Στην εκκλησία δίνουμε

πρόσφορο, κρασί

και στις μεγάλες γιορτές

ο ιερέας κόβει άρτο,

που σημαίνει ψωμί

και μοιράζει στους ανθρώπους.

Στην εκκλησία και στις εικόνες

αφήνουμε λουλούδια

και στολίζουμε

τον Σταυρό και τον **Επιτάφιο**.

Τι σημαίνει η λέξη;

Πρόσφορο → ψωμί που δίνουμε στην εκκλησία

και ο παπάς το χρησιμοποιεί, όταν την Κυριακή

πηγαίνουμε να μεταλάβουμε.

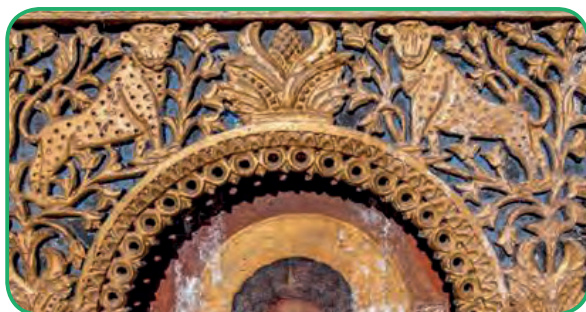
Επιτάφιος → το σύμβολο που στολίζουμε το Πάσχα και

συμβολίζει τον τάφο του Χριστού.

ΙΔΕΕΣ ΓΙΑ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Να κοιτάξεις προσεκτικά τις εικόνες.

Ποια ζώα και φυτά ξεχωρίζεις;

Η ευθύνη του ανθρώπου για τη φύση

Στις 5 Ιουνίου γιορτάζουμε

την προστασία του περιβάλλοντος.

Αυτή η μέρα είναι σημαντική,

για να θυμόμαστε,

να αγαπάμε τη φύση,

όπως αγαπάμε τον Θεό.

ΙΔΕΕΣ ΓΙΑ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Τι κάνει ο άνθρωπος,

για να προστατέψει

το περιβάλλον,

δηλαδή τη φύση και τα ζώα;

